

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 123. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Magyar csapatok újabb harci sikerei

Szovjet kötelékek 24 órán át támadták a magyar állásokat, — a honvédek minden támadást visszavertek, nagy veszteséget okoztak az ellenségnek, nyolc páncélost megsemmisítettek - Charkovnál elesett a VI. szovjet hadsereg főparancsnoka - Északafrikában megtörték a körülzárt brit seregek ellenállását - Tovább folytatódik a nyugati légiháború

A nyugati légi háború egyre nagyobb arányokat ölt. Az angol légi haderő Köln bombázása után tegnap újabb kisebb vidéki városok ellen intézett bombatámadásokat. Német részről ezeket az akciót terror-támadásoknak minősítik, miután nem katonai célok, hanem polgári városnegyedek ellen irányulnak.

A Köln városa elleni légi támadást — mint az NST közli — több angol politikai és katonai személyiség arra használta fel, hogy az ilyen támadások állítólagos katonai jelentőségéről nyilatkozzék. Harris brit légi tábornagy újabb sorozatos támadásokat jelentett be s közben ezt a kifejezést használta: „Nincs mese az a nap, amikor a németek kegyelemért fognak könyörögni”. A Wilhelmstrassen ezzel kapcsolatban megállapítják, hogy a magasrangú brit katonatisztnék ez a kijelentése a legjobb bizonyíték arra, hogy a brit légi támadások egyedül a polgári lakosság megfélemlítését célozzák.

Mint az NST Londonból jelenti, Arnold tábornoknak, az amerikai szárazföldi légi haderő főnökének az angol kormánytól s az angol katonai személyiségekkel folytatott megbeszélései befejezés előtt állanak. Arnold tábornok hétfőn közölte Londonban, hogy a megbeszéléseken az amerikai légi erőknek Németország elleni harcra való felkészítéséről volt szó. Ezenkívül a két ország repülőgépgyártásának kérdéseit vitatták meg és azt a problémát, hogyan akadályozhatják meg, hogy Anglia ne kerüljön hátrányba az amerikai légi erők és ottani repülőgépgyártással szemben emelt nagyobb igényei miatt. A londoni lapok még mindig a vasárnapra virradó éjszaka Köln ellen végrehajtott angol légi támadással foglalkoznak első helyen. A „Daily Express” azt írja, hogy a szentimentalizmusnak ezzel kapcsolatban nincs helye és valamennyi lap örömmel számol be Churchillnek az angol légi haderőhöz intézett szerencsekívánatairól, amelyben többek között azt írta, hogy most egyik német város a másik után kerül sora.

Német részről a Köln elleni támadás megtörtései után tudvalevően az angol Canterburyt bombázták.

A német légi támadás Canterbury városának minden részére kiterjedt. Az egész területet egyetlen lánglengerré változtatták. A német bombázó gépek három hullámban támadtak. Először egy és két óra között, noha már a partvidéken megszűnt az angol légvédelmi ütegek. Az angol lapok jelentései szerint a német gépek igen alacsonyan szálltak és a világos holdfényben könnyen fel lehetett ismerni azokat. Angol részről éjszakai vadászgépeket is harchavetettek. A lapok azt írják, hogy nem közölhetik, vajon a canterburyi székesegyházat is talá-

latok érték-e, mert nem adhatnak az ellenség számára felvilágosítást. Hétfőn Canterbury munkásai és alkalmazottai romhalmazokon át mentek munkahelyükre. A lakosság nagy száma hajléktalanná vált — mondja a londoni jelentés.

Canterburyt tegnapra virradóra másodszor bombázták a német repülőgépek és Ipswich kikötőt is eredményesen támadták. Az angolok Duisburg és Oberhausen német városokat támadták. A támadó gépek közül 37-et lelöltek. Erre a támadásra német részről biztosan újabb megtorlás következik.

Mint az NST jelenti, Arnold tábornok, az amerikai légi haderő főparancsnoka kijelentette, hogy a közeljövőben amerikai repülőgépek és pilóták érkeznek Angliába.

„Nyilvánvaló — mondotta a tábornok —, hogy Németország által megszállt területek ellen eredményes támadást nem intézhetünk addig, amíg a légi teret nem uraljuk. A szövetségesek tehát mindent el fognak követni a légi haderők fejlesztésére. Németország bátran vállalt minden veszélyt, tehát a szövetségeseknek sem szabad a veszélyek elől meghátrálniuk.”

Német illetékes körök pillanatig sem tagadják, hogy Anglia komoly erőfeszítéseket tesz a nyugatnémetországi városok bombázására és a városok, főleg épületek, sokat szenvednek. A birodalmi lapok nyílt kártyával játszanak s még attól sem riadnak vissza, hogy közöljék a londoni újságok diadalittas beszámolóit. Valamennyi német lap oldalszáma idézi a brit jelentéseket: ez a legjobb módszer arra, hogy a német nép, főleg az érdekelt városok közönsége, rájöjjön a londoni propaganda túlzásaira és az olvasottat a valósággal összehasonlítsa, a saját szemével lássa a különbséget. Mert nyilvánvaló, hogy az angolok szántszándékkal túlozzák a bombatámadások arányait. Elsősorban azért, hogy megnyugtassák saját közvéleményüket, mely immár tüntetésekben követeli a „második arevonal” felállítását és a német városok bombázását, megnyugtassák Amerikát és főleg a szovjetet, mely egyre haragosabban kíván tetteket az angolszászoktól.

A KELETI ARC VONALON

a magyar csapatok újabb harci sikereit értek el. Szovjet kötelékek páncélosok támogatásával huszonnégy órán át támadták a honvédek állását, de hiába. A magyar vitézségen és bátorságon meghiúsult az ellenség minden erőfeszítése, valamennyi támadást visszaverték a derék magyar katonák, súlyos veszteséget okozva az ellenségnek s nyolc szovjet páncélost megsemmisítettek.

AZ ÉSZAKAFRIKAI

sivatagi esata döntő fázisba jutott. Három napon át tombolt Rommel vezér ezredes páncélos hadosztályainak ütközete a brit haderővel, harmincefős hőségben és heves homokviharok közepette. Ugyanúgy, miként Keresnél és Charkovnál, ennek a küzdelemnek döntő szakasza is a nagy tankesata volt és ugyanúgy, mint a keleti fronton, itt is ellenséges csoportok körli-zására vezetett.

A tegnapi német és olasz hadijelentés már arról számol be, hogy a brit seregtettek ellenállása megtört és a német-olasz vonalak közé bekelődött angol gépesített hadosztályt visszavetettek.

Az utolsó három nap alatt Tobruk-tól délre lefolyt négy páncélos csatában hivatalos német jelentések szerint 451 brit páncélost megsemmisítettek meg, igen sokat pedig harc képtelenné tettek.

A NÉMET-TÖRÖK

hadianyagszállítási egyezményről a „Debrecezen” tegnapi számában már tudósítottunk. Arról van szó, hogy a német birodalom és Törökország között az 1939-ben megtartott tárgyalásokhoz kapcsolódóan megegyezés jött létre, amelynek értelmében a birodalom 100 millió birodalmi márkát bocsát a török kormány rendelkezésére. Törökország a kölcsönösségből hadianyagot fog vásárolni Németországban. Az erre vonatkozó szerződések megkötésére török bizottság érkezett Berlinbe.

Német politikai körök szerint a most megkötött szerződés a legjelentősebb politikai esemény a német-török viszonyban a mostani török állam fennállása óta. Ez a szerződés ezennelül elsőrangú világpolitikai esemény is. A szerződés jelentősége abban áll, hogy ezáltal ellensúlyozhatják az angolszász hatalmak részéről a hadianyagkölcsönzési és bérleti törvény keretében Törökországnak történő szállításokat. Nem hagyható figyelmen kívül annak a ténynek jelentősége sem, hogy Németország a háború harmadik évében és a jelenlegi legnagyobb erőfeszítés és harcra való idején abban a helyzetben van, hogy ilyen jelentős mennyiségű legkorszerűbb hadianyag szállítására képes — állapítják meg Berlinben.

Berlini politikai körök ismét hangsúlyozzák azt a tényt, hogy Törökország számára a dolgok rendje szerint a természetes gazdasági szerződő fél a tengelyhatalmak által újárendezett Európa. Európa minden további nélkül felvehetné Törökország egész termelését. Német felfogás szerint Törökország ez okból schesmen nézheti érdekeltlenül Európá sorsát — jelen-

tették ki a Wilhelmstrassen. Németország nemcsak a kemény forradalom eredményeit és vívmányait esodálja, hanem hasonlóképpen helyesli Törökországnak, mint a tengerszorosok őrzőjének hivatását. Német politikai köröknek az a meggyőződésük, hogy a birodalom hivatott Európának és ezzel együtt Törökországnak is a szovjet nyomás alól való felszabadítására.

Németország és Törökország között ezekkel a szavakkal jellemezték a Wilhelmstrassen a német-török viszonyt: „Evszázados barátság áll fenn és a két állam között ma sincs semmiféle érdekellentét.”

Papen német nagykövét hír szerint pillanatnyilag Ankarában tartózkodik. A birodalom fővárosában még nincsenek részletesebb jelentések arról, hogy milyen volt a hatása a német-török hitelvegyezményről szóló közleménynek. Illetékes helyen erről annyit mondanak, hogy a közlemény az ellenséges országokban nagy meglepetést okozott.

MEXIKÓBAN ALÁÍRTAK A HADÜZENETET

Mint Mexikóból jelentik, hétfőn aláírták a tengelyhatalmaknak szóló hadüzenetet.

A mexikói kormány főtisztviselői sorra látogatják meg a mexikói városokat és mindenütt felolvassák a hadüzenet szövegét. Ezzel egy régi spanyol szokásnak tesznek eleget.

Mexikó máris támadástól tart. A mexikói kőolajtermelő vidék valamennyi övezetét katonai ellenőrzés alá helyezték. A hatóságok intézkedéseket foganatosítanak a vidékek elcsatítására.

INDIA

Bangkoki jelentés szerint egyre több jel mutat arra, hogy a legközelebb Gandhi átveszi a kongresszus párt vezetését, bár az angolok azon mesterkednek, hogy Nehru maradjon továbbra is az indiai leghatmasabb politikai szervezet élén.

Bombayból azt jelentik, hogy Gandhi rövidesen passzív ellenállást akar megindítani.

India északnyugati tartományában kihirdették az ostromállapotot, mivel — mint Újdelhiből jelentik — bent-szülött törzs lázadása allandóan zavartja a tartomány nyugalmát. A bent-szülöttek merényleteket követnek el a vasutak ellen és más szabotázsakciókat hajtanak végre. Az egyik merénylet következtében egy vonat kiskított és huszonnégy ember életét veszítette.

TÖKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

A szovjet elleni arcvonal

A charkovi csatában a 6. szovjet hadsereg főparancsnoka elesett. Sikeres támadások a környező szakaszokon

A német véderő főparancsnoksága közli: Keleten csak helyi harcok cselekmények folynak. A Vjokonga és Murmanszk kikötőberendezései ellen intézett súlyos bombatámadások során egy közép nagyságú kereskedelmi hajót több olyan súlyos találat ért, hogy számolni kell elvesztésével.

A Charkov körüli csatában — mint közben megállapították — elesett Gorodajanszki vezérőrnagy, a 6. szovjet hadsereg főparancsnoka is.

A Charkovtól délre lefolyt csata színterének átvizsgálása után kitért, hogy egy száz páncélos ezred 9 nap alatt

száz páncélos lökt ki. A középső arcvonal szakaszokon egy nagyobbarányú támadóvállalkozás és több sikeres helyi támadás során sok bolsevista foglyot ejtettünk. A német csapatok a támadásokkal újabb teret nyertek a több helységet elfoglaltak. Amikor az ellenség helyenként hevesen ellenállott, a német csapatok a szívósen védekező ellenség után vonulva, átléptek egy folyót s hídfelet alkottak. A harcok terület megtisztítása során felmorzsolgáltak és foglyul ejtették a körülzárt ellenséges harciscsoportokat. (MTI).

Magyar csapatok újabb harci sikerei

Berlin, június 2. (NTI) Mint a német véderő főparancsnoksága közli, a keleti arcvonal déli részén a június hó 1-re virradó éjszakán német és olasz rohamcsapatok több sikeres ütközetet vívtak. Egy-egy német harci felderítő csoport a német állások előterében egy bolsevista századra bukkant, amely éppen felfejlődött a német állások erőszakos felderítésére. A számbelileg sokkal gyengébb német harciscsoport meglepő támadást intézett a szovjet kötelek ellen, visszavetelte és igen sok foglyot ejtett. Egy olasz rohamcsapat a kedvező harci helyzet gyors kihasználásával benyomult a szovjet állásokba és súlyos veszteségeket okozott a bolsevistáknak.

A magyar csapatok szintén újabb harci sikereket értek el. A szovjet csapatok ugyanis vasárnap hajnalról hétfő hajnalig támadták páncélosok támogatásával a magyar állásokat. A bolsevisták valamennyi támadását visszaverték és nagy veszteségeket okoztak nekik. A harcokban nyolc szovjet páncélos megsemmisítettek.

Az arcvonal középső és északi szakaszán a német támadó mozdulatok továbbra is teret nyertek. A bolsevista tá-

madást többórás kemény harcban visszaverték és a szovjet csapatok sok veszteséget szenvedtek, így a harcok során 8 páncélosuk megsemmisült. Sikertelen maradt a kora délutáni órákban megismélt támadásuk is. A német páncéllármótó osztagok a támadó szovjet páncélosok közül 6-ot harcra lenné tettek. Egy másik kudarcba fulladt szovjet előretörésnél még két páncélos megsemmisítettek meg. A szovjet így ezen a harcmezőn 16 páncélos veszített.

A keleti arcvonal déli szakaszán a német harci és zuhanóbombázó repülőök hétfőn ismét támadták a bolsevisták hátsó összeköttetéseit. E támadások főcélja a Donec egyik fontos hídja volt. A támadások során a Dpd mintájú német harci repülőgépek, amelyek már a charkovi nagy bekerítő csatában is kitűnően megállták a helyüket, páratlan harci tevékenységükkel, eltaláltak egy nagy hidat, amelyen sűrű oszlopokban éppen teherkocsik és csapatok haladtak át. A híd a találat következtében beomlott. A német vadászok a Donec vidék felett vívott elkeseredett légi harcokban 13 szovjet repülőgépet lőttek le anélkül, hogy veszteségük lett volna.

Északafrikában és a Földközi tengeren

Megtört a Marmaricában körülrárt ellenséges alakulatok ellenállása

Az olasz főhadiszállás közleménye: Marmaricában a Got el Ualed környékén körülrárt ellenséges alakulatok ellenállását az olasz és német csapatok együttes hadművelete hétfőn megtört. Több mint kétezer foglyot ejtettünk, ezenkívül hetven harcokocsi, 50 ágyút és mintegy 100 gépjárművet zsákmányoltunk.

Az ellenségnek páncélokocsikkal támogatott egyik erős támadását visszavertük. Egy másik nagy gépesített hadoszlop, amely vonalaink mögött próbált fellépni, német és olasz repülőök hevesen s ismétlen megtámadták, súlyos veszteségeket okozva neki, visszavonulásra kényszerítették. Repülőök szakszerűen zavarták az ellenség összeköttetéseit és a kifejődött légi csatákban tíz brit repülőgépet lelőttek. Két másik repülőgépet a földön harcoló egységek lőtegeinek tüze eltalált, ezek lezuhantak, és a földön darabokra zúzódtak.

A máltai légitámaszpontok elleni hadműveletek folytatódtak. A halfari berendezéseket találatok érték. Német vadászgépek lelőttek egy Spitfire gépet. A Földközi tenger keleti részében

egyik repülőnk megtorpedózott egy közép nagyságú kereskedelmi hajót.

Az ellenség a kedre virradó éjjel néhány bombát dobott le Augusta városára. A bombázásnak nem voltak áldozatai. Licata közelében egy angol repülőgépet kénytelen volt a földre le szállani. Legénységét foglyul ejtettük.

London, június 2. (NST) A kairói brit főhadiszállásról érkezett tudósítások alapján az angol fővárosban a libiai hadműveletekről a következő kép alakult ki:

A német afrikai hadsereg zöme az angolok balszárnyát Bir Hakimnál megkerülte és észak felé tört előre. Ugyanakkor az angolok figyelmének elterelésére a németek a brit jobbszárny ellen is támadást intéztek Ghazala környékén. Ritze angol tábornok csapatai Akroma és El Adem vidékén ellenállást fejtettek ki. A brit légi erő egyidejűleg igyekezett zavarni a német és olasz csapatok utánpótlását. Mialatt a páncélos csata május 27. és 30. között változatlan hevességgel tombolt, Rommel vezérezredes áttörte az addig

Gyapjuszövetet

vehet olcsó árban. Bizalommal keressé fel

Kőrösi László céget
Ferenc József-út 38.

érintetlen brit állásokat Ghazala és Bir Hakim között. Ezeknek a hadműveleteknek célja: utánpótlási vonal megrövidítése volt. Rommel csapatai-

nak sikerült a brit aknamezőket két helyen áttörniök, és az így alkotott folyosókat erős páncélos kötelékek segítségével nyitvatartaniok.

Gruewell páncélos tábornok repülőgépét az ellenséges vonalak felett lelőtték, így került angol fogságba

A német hadijelentés közli: Észak-Afrikában német és olasz csapatok erős erődrendszerben léptették állás elleni támadásukkal bekerítették egy angol csapat-egységet és azt megsemmisítették. Fogságukba esett három ezer ember, közülük egy dandár tábornok. Május 31-én és június elsőjén 100 páncélos kocsi, 124

lőveget, géppuskát és nagymennyiségű más hadianyagot semmisítettünk meg, vagy zsákmányoltunk. Gruewell páncélos tábornok repülőgépét az ellenséges vonalak felett végzett felderítő repülés közben lelőtték. A tábornok angol fogságba került.

Nyugati légiháború

A német hadijelentés közli: A Nagy-Britannia elleni harcok során a légi haderő az elmúlt éjjelen anélkül, hogy veszteséget szenvedett volna, súlyos támadást intézett Anglia délkeleti partján fekvő Ipswich ellátási kikötő ellen. Más harci repülőgépek ismét nagy ürméretű bombákat dobtak Canterbury város területére.

Az angol légi haderő egyes kötelékeinek a megszállott nyugati területek ellen intézett előretörései során hétfőn 18 repülőgépet lőttünk le. Egyes felgyverzett felderítő repülőgépeknek Köln vidékére történt berepülésekor egy angol repülőgépet lelőttünk.

Angol bombázó repülőgépek a 2-ára virradó éjszaka több nyugatnémetországi helységet, főleg Duisburg és Oberhausen lakónegyedét támadták. A kizárólag csak a polgári lakosság ellen irányuló terrortámadásoknak az elhárítása során az éjszakai vadász-egységeknek és a légharító tüzérségnek 37, a haditengerészeti tüzérségnek pedig három gépet sikerült lelőnie. Ezzel az angol légi haderő a megszállott területekre és a birodalom területére berepülései során a hétfői napon és az elmúlt éjjelen 59 repülőgépet veszített.

Két rablógyilkost kivégeztek Kalocsán

Kalocsa, június 2. Özv. Kátal Péterné jómódú foktői öregasszonyt 1939 tavaszán kirabolva holtan találták lakásán. Annakidején a tetteseket nem sikerült kinyomozni. Ez év áprilisában kisebb lopások miatt a kalocsai ügyészségre került Mihók István és Mihók József dusnoki lakos. Kihallgatásuk során dr Turdy János kir. ügyész figyelme több gyanúokból a már feledésbe menő foktői gyilkosságra terelődött. A vádlottak később be is ismerték, hogy ők ölték

meg és rabolták ki az öregasszonyt. A kalocsai rögtönítélő bíróság mindkettőt halálra ítélte. A gyilkosok kegyelemért folyamodtak. Kedden reggel kilenc órakor hirdette ki a rablógyilkosok előtt a bíróság, hogy kegyelmi kérvényüket elutasították. Ezután a végzés felolvasása után Bogár János ítéletvégrehajtó először Mihók Istvánon, majd öccsén, Józsefen hajtottá végre az ítéletet.

Magyar-német posta-egyezmény

A postai díjak mérséklése a levélforgalomban

Berlin, június 2. Dr Kuzmich Gábor magyar postavezérigazgató és dr Ohnesorge német birodalmi postaugyi miniszter megállapodást írtak alá a posta- és távirószolgálat egyszerűsítéséről, valamint a Németország és Magyarország közötti levélforgalomban a postai díjak mérsékléséről. E szerződések 1942 július 1-én lépnek életbe.

Igy a 20 grammig terjedő súlyú levél díja az eddigi 40 fillér helyett 20 fillér, a postai levelezőlap díja pedig az eddigi 24 fillér helyett 12 fillér lesz.

Tűz keletkezett a MÁV pályaudvari vendéglő fűtőkamrájában kedden éjszaka 12 órakor. A tüzet a permon szolgálatot teljesítő MÁV alkalmazottak vették észre és nyomban értesítették a tűzoltókat. Madarász József ügyeletes tiszt vezetésével egy őrség vonult ki és néhány perc alatt eloltották a jelentéktelen tüzet.

METEOR MOZGO műsora:
Ma: 5, 7, 9, holnap: 3, 5, 7, 9 órakor utóljára:
Leányvásár
Szélezky Zita legbájosabb szerepe:
Partnerrel: Sárdy, Latabár, Kiss Manyi, Vaszary Piri.

Apolló filmszínház
Csak 16 éven felülieknek!
A szenvedélyes szerelem titkainak filmje a vérbeli francia mestermű.
Szakadék felett
A jövő bajnokai M. F. I. kulturfilm. Magyar Világhíradó.

Vigszínház mozgó
Közkívánatra a hangulatos, vidám magyar film:
Te csak pipáld Ladányi!
Csathó Kálmán örökbecsű vígjátéka. Főszerepben: Rózsahegy Kálmán, Turay Ida, Ráday, Vaszary Piri.

Hungária filmszínház
Ma először CRONIN új, igen érdekes témájú műve:
Virrasztás
egy külföldi kórház mozgalmas élete
Főszerepben: Carole Lombard, Brian Aherne és Anne Shirley.
Előadások d. u. 5, 7, 9 óra. Híradó.

Megérkezett! Különvonattal az óriási **Carleé cirkusz** **Megérkezett!**
Kétárbocos, 3000 személy befogadóképességű, amerikai vízmentes sátorával. 100 személy. 30 idomított 16. 24 vadállat.
Itt még soha nem látott világvárosi műsorral!
Megnyitó előadás ma szerdán este fél 9 órakor, a Széna-téren Kisállomás mellett.

Vitéz Makray: A kisajátítandó zsidóbirtokokból csak az kapjon földet, aki földműveléssel foglalkozik

A zsidó birtokokról szóló javaslat tárgyalása a képviselőházban

A képviselőház keddi ülésén folytatódott a zsidó földbirtokok kisajátításáról szóló törvényjavaslat vitáját.

Báró Braunecker Antal, az Erdélyi Párt vezérnöke helyeselte a javaslatot. Hangoztatta, hogy a zsidóság meglátta az idegen uralom idején a közösséget a magyarsággal. Kérte, hogy a volt megszállott területeken ne csak a forradalmi megatartást vegyék tekintetbe, hanem a megszállás alatt is.

Vitéz Makray Lajos kereszténypárti képviselő határozati javaslatot nyújtott be, amelyben kérte, hogy a kisajátítás során a zsidó birtokokból csak az kapjon földet, aki földműveléssel is foglalkozik.

Maróthy Károly a Nyilaskeresztes Párt részéről a kivételezések ellen beszélt és a gyökeres megoldást sürgette. A továbbiakban a nemzeti szocialista elveit összeegyeztethetetlennek mondta, hogy a zsidó hadirokkant kezét meg hagyják az ölszáz holdat, amikor a magyar hadirokkantaknak még ötszáz fillérjük sincs. Birtokpolitika nélkül nincs igazi fajvédelmi politika. A javaslatot nem fogadta el.

Gróf Festetics Domonkos elismerését fejezte ki a javaslat összeállításáért a földművelésügyi miniszternek. Hangoztatta, hogy a falun egyetlen zsidónak sem szabad élnie, mert megmélyezik a lakosságot. A javaslatot elfogadta.

Csoőr Lajos határozati javaslatban kérte, egészítsék ki a javaslatot olyan szakaszokkal, amelyek arról rendelkeznek, hogyan használják fel az állami tulajdonba átmenő birtokokat. Ezekből a földekből elsősorban a harc-téren szolgálatteljesítőknek kell jutni. A javaslatot nem fogadta el.

A földbirtokjavaslat további vitája során Szabó Zoltán hangoztatta, hogy helyesnek tartaná, ha a mostani juttatások alkalmából valamilyen formában földbirtokosokhoz kerülne a földművelésügyi miniszter be-terjesztette a Wintershall céggel kötött olajkutatási szerződésről szóló okiratot.

A ház szerdán folytatja a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól szóló javaslat vitáját. A bejegyzett 49 interpellációra egy órákor térnek át.

Az időjárás milyen hatással van a vakbélgyulladásra — ezt a kérdést tárgyalta dr. Jáki Gyula a Tisza István Tudományos Társaságban

Igen „divatos” téma: az időjárás hatása a betegségre, forgott szőnyegen legnap a Tisza István Tudományos Társaság ülésén, amelyen dr. Jáki Gyula levelező tag a féregnyulványgyulladás és az időjárás összefüggéseiről tartott közel kétórás hatalmas és mindvégig érdekes előadást.

Bevezetőben rámutatott arra, hogy az „időérzékenység” általános emberi tulajdonság, mely egyes emberekben jobban van meg, másokban kevésbé. — Semmiesetre sem betegség azonban s ezt éppen két magyar tudós állapította meg, Farkas Márton és Dalmady Zoltán.

Felvetette a nagy kérdést, amely az időjárás és a betegséggel foglalkozó kutatók hatalmas munkája ellenére is megválaszolatlanul marad még sokáig: **lud-e valóban betegségek tünetekéül váltani az időjárás változása?** A kérdés felvetését az indokolja, hogy bizonyos időjárási változásokkal bizonyos betegségek felmerülése egybeesik. Ez azonban még nem jelentheti minden esetben azt, hogy valóban az időjárás a változása okozza a betegséget. Példának hozta fel azt az érdekes esetet, — amely alaposan rácafolta egyes tudósok túlzott és elhamarkodott ítéletalkotására. Orszoroság pusztán a skarlát megbetegedések túlzott arányú fellépése egybeesett a csapadék megnövekedésével. Ebből sokan arra következtettek, hogy a csapadék megnövekedése okozza a skarlátjárványokat. Kiderült azonban, hogy a csapadék megnövekedésétől megduzzadó folyók partján ilyenkor szárazra kerülnek a vízpocokok, amelyek a parttal lakói, de az emelkedő víz a lakásokból kizavargja. A vízpocokok túzetesebb megvizsgálásakor aztán megállapítást nyert, hogy ők a skarlát legjobb terjesztői. A vízáradás idején könnyebb őket vadászni, a lakosság egyre

nagyobb rétege érintkezett a pocokkal s egyre többen kapták meg a skarlátfertőzést. Nem az időjárás tehát, hanem a pocok okozták itt a megbetegedések emelkedését...

De nem tudták mindezt ideig megállapítani azt sem, hogy milyen az a fiziológiai hatás, amellyel az időjárási változások az emberi szervezetben betegséget okoznak, illetve betegségek tüneteit kiváltanak. Egy felfogás szerint a bőridegeket ingerlik, más felfogás szerint pedig a tüdőben hoznak létre elváltozásokat.

Foglalkozott dr. Jáki Gyula a frontelméletnek, vagyis az időjárás frontoknak a betegsége vonatkozó hatásával s e téren különösen a féregnyulványgyulladás, népiesen a vakbélgyulladás megjelenésének az időjárási frontokkal való állítólagos kapcsolatát fejtegette. A debreceni sebészeti klinika 10 év alatt kezelt 2185 féregnyulványgyulladás felépését összeállította a 10 év alatti időjárási frontok által zavart napokkal, — kimutatta, hogy nincs reális, matematikai eszközökkel lemérhető összefüggés az időjárás és a féregnyulványgyulladás között. Ennek ellenére sem tagadható, — úgymond —, hogy a fizikai környezet hatással van a betegségre. Ennek a hatásnak a kimutatása azonban olyan komplikált, különböző okokra visszavezethető betegségeknek, mint a féregnyulványgyulladás és olyan komplikált időjárási elemekből álló jelenségnél, mint a frontok, nem lehetséges.

Dr. Jáki Gyula előadásához dr. Jeney Endre és dr. Berényi Dénes szolt hozzá. Dr. Went István az osztály elnöke zárta be az ülést, megköszönve a kitűnő előadónak értékes előadását, amelyben a jogos tudományos kritika hűvös hangján foglalkozott ezzel a problémával, amelynek ma gyakran túlzott jelentőséget tulajdonítanak.

Az izraelita vallásfelekezet jogállásáról szóló javaslat a felsőház előtt

A felsőház közjogi bizottsága kedden ülést tartott és tárgyalta az izraelita vallásfelekezet jogállásának szabályozásáról szóló törvényjavaslatot, melyet mind általánosságban, mind pedig részleteiben változatlanul elfogadott.

A javaslat legközelebb a felsőház plénuma elé kerül. A törvényjavaslat szerint az izraelita vallásfelekezet a jövőben nem bevett, hanem a törvény által elismert vallásfelekezet lesz. Az izraelita vallásfelekezetet és annak intézményeit a jövőben állami vagy községi támogatásban részesíteni nem lehet. Lényeges rendelkezése még a törvényjavaslatnak az, hogy az izraelita vallásfelekezetekre nem térhet át az, aki ke-

restélyen vallásfelekezet tagja. Az izraelita hitfelekezetre való áttérés tilalma azonban nem vonatkozik azokra a keresztény vallásúakra, akiket a fajvédelmi törvény alapján zsidóknak kell tekinteni.

Az amerikai kormány lefoglalt kétmillió zsák francia cukorkészletet

Vichy, június 2. A párisi sajtó new-yorki értesülései szerint az Egyesült Államok kormánya elhatározta, hogy közéleti célokra lefoglalja azt a kétmillió zsáknyi cukorkészletet, amelyet annak idején francia kereskedelmi vállalatok a new-yorki kikötő tőrházaiában raklároztak el. A lefoglalt francia cukorkészlet értéke 75 millió dollár rug (MTI)

A szovjetkatonák ezerszámra pusztultak el kiütéses tifuszban

Berlin, június 2. (NTI) Ezer és ezer szovjet katona pusztult el kiütéses tifuszban. A járvány néhány nap alatt elragadta a katonákat, jelentette ki a charkovi bekerítő csapatban német fogásba jutott Dimitriev katonaoorvos, a

337. lövészhadosztályból. Teljesen tehetetlenül álltunk a kiütéses tifusszal szemben — mondotta továbbá, — mivel a szovjet hadseregnek nincs hatásos széruma a járvány leküzdésére. (MTI)

Párisban felrobbant a kávéházban elhelyezett podgyász

Két ember meghalt, hat megsebesült

Páris, június 2. (MTI) Két ismeretlen egyén be akart hatolni a Boulevard du Palais-n lévő rendőrkapitányságra. Nem engedték be őket. Ekkor ugyanabban a házban levő kávéházba tértek be és ott elhelyezték podgyász-

kat. Bomba volt benne. Pár perc múlva felrobbant és megölt egy pincért, egy rendőrfelügyelőt és megsebesített hat embert, köztük egy újságíró. Az anyagi kár tetemes.

A felrobbant oxigéntartály megölt egy munkást, négyet megsebesített

Sulyos szerencsétlenség történt a székelyhídi Stubenberg-uradalomban

A darálógép oxigéntartálya eddig még ismeretlen körülmények között felrobbant s a robbanás megölte Fazekas Sándor munkást. Megsebesültek Toma József, Kovács Gyula, Kerekes Ferenc és

Éles János munkások, akiket a biharmegyei közokorházba szállítottak. A csendőrség megindította a vizsgálatot a szerencsétlenség körülményeinek a kivizsgálására.

Ejtőernyősök rejtegetéséért Prágában és Brünben több személyt kivégeztek

Prágából jelentik: A prágai rögtönítélő bíróság hétfőn 18 embert, a brünni bíróság pedig 9 személyt ítél halálra. A prágai halálraítéltek közül kilencen, köztük egy orvos, egy Vencura nevű újságíró és egy volt egyetemi tanár ejtőernyős ügybűnököt rejtegettek. — A másik kilenc prágai kivégzett Heydrich helyettes fővédnök ellen elkövetett merényletet helyeselték és a menekülő tet-

tesek támogatására bíztatták a lakosságot. A Brünben halálraítéltek kilenc személy szintén ejtőernyősöket rejtegettek, illetőleg összeköttetést tartott fenn velük. A brünni vádlottak között a volt cseh csendőrség egyik őrnagya, két miniszteri tanácsos, egy vállalati vezető s egy volt főiskolai tanár van.

A református segédlelkészek rendes lelkészek lesznek a jövőben

A segédlelkészek anyagi és szolgálati ügyeinek végleges rendezése

Az Egyetemes Református Konvent rendezte a segédlelkészek anyagi és szolgálati ügyeit. Erről D. dr. Révész Imre püspök most körlevélben értesíti az összes református egyházakat a Tiszántúli Egyházkerület területén.

A lényege az intézkedéseknek az, hogy a segédlelkészi állásokat megszüntetik és a szűkségnek megfelelő számú díjleves lelképásztori, missziói és vallásoktatói lelkészi állást szerveznek helyükre. Az egyházakat egyháztalálgal segítik a lelkészi állások szervezésében. Külön gondoskodni akarnak a nagyobb kórházakban a betegek lelki gondozásának ellátásáról is. Hogy melyik egyháznak van joga se-

gédlelkészt tartani — ez a létszámtól függ, — azt az egyházkerület az esperes jelentése alapján bírálja el. Segédlelkészeket szabad alkalmazni tanyákon, szórványokban, vallásoktatás céljából és kétezernél nagyobb lélekszámú egyházközségekben stb. Ilyen esetekben az egyházkerület kötelezheti is az egyházakat a segédlelkészek tartására. Ez tehát semmi esetre sem függ a lelképásztor és az egyházközség önkényes elhatározásától. Tekintettel a lelkészhiányra is, a Konvent előterjesztést tett az Országos Zsinathoz a magyarországi református lelkészek nevelései és segélyalapjának megalkotása érdekében.

Kállay miniszterelnök megjelent elhunyt intézője temetésén

Nyíregyháza, június 2. Kállay Miklós miniszterelnök vasárnap Kállay Jenő temetésén megjelent, hogy résztvegyen Kuna Gáspár szülőintéző temetésén. A miniszterelnök öreg, érdemes szülőintézője, aki 25 évet töltött el a Kállay-család szolgálatában, szombat délután hirtelen meghalt. Az elhunytat a Kállay-kúria kertjében lévő kápolnában ravatalozták fel és onnét kísérték a temetőbe. A miniszterelnök biztosította az özvegyet, hogy természetesen továbbra is a Kállay-család szolgálatában maradhat és gondoskodik róla. A miniszterelnök vasárnap este visszautazott a fővárosba.

Agyonverte feleségét, azután öngyilkos lett

A hódmezővásárhelyi tanyákon véres családi dráma játszódott le. Gyömrei Sándor jómódú kisbirtokos felesége el akarta hagyni. A vagyon felosztása körül heves vita keletkezett köztük. A vita hevében Gyömrei Sándor katapáncs-al agyonverte feleségét, majd felakasztotta magát. Holton találtak rá. (MTI)

A pápa beszéde

Róma, jún. 2. Kedden XII. Pius pápa fogadta a bibornoki kollégium valamennyi tagját. Granito bibornok üdvözölte a pápát névnapja alkalmából. A pápa rövid válaszbeszédében hangoztatta, hogy e komoly órákban tudatában van felelősségének. Egyidejűleg azonban szilárdan hisz: az isteni segytem tilokzatás erejében is, amely nála közelebb van az egyházhhoz, mint valaha. (MTI)

Épül a miskolc-debreceni betonút

A nemrég befejezett tiszapolgári Tisza-híd, — mely évek munkája után elkészült — átadták a forgalomnak. Az új híd lehetővé teszi a már régebben tervbevetett miskolc—debreceni vasút megépítését, amire azonban valószínűleg csak a háború után kerülhet sor. Viszont már épül a Miskolc—debreceni betonút, ami 100 kilométer hosszú lesz. Ebből a hatalmas modern betonútból 46 kilométer már teljesen kész áll, további 5 kilométer most van építés alatt, de ebben az évben teljes befejezést nyer. A még ezután fennmaradó 27 kilométer megépítése a következő évre, 1943-ra marad.

A debreceni kir. törvényszék bírának és fogalmazó személyzetének szabadsága

A debreceni kir. törvényszék bírának és fogalmazó személyzetének 1942. évi rendes szabadsága a következő időpontokban kezdődik, illetve végződik: Jeney Sándor kir. törvényszéki elnök július 13—augusztus 22. Fövenyessy Sándor kir. törvényszéki tanácselnök június 15—július 12, augusztus 24—szeptember 5. Dr. Jankovich Jenő kir. törvényszéki tanácselnök július 13—aug. 23. Dr. Horkay Gyula törvényszéki tanácselnök július 6—augusztus 15. Dr. Kullin Imre kir. törvényszéki tanácselnök július 6—augusztus 15. Dr. Papolczy Gyula kir. törvényszéki tanácselnök július 6—augusztus 15. Dr. Sáfár László kir. törvényszéki tanácselnök július 6—augusztus 15. Dr. Cs. Sebestyén György kir. törvényszéki tanácselnök augusztus 16—szeptember 26. Trásy András kir. törvényszéki tanácselnök augusztus 16—szeptember 26. Dr. Jóna Kálmán kir. törvényszéki tanácselnök augusztus 3—szeptember 12. Dr. Tóth Géza kir. törvényszéki tanácselnök július 6—augusztus 15. Dr. Tomola Béla kir. törvényszéki bírójúlius 6—augusztus 15. Dr. Grigássy Lajos kir. törvényszéki bírójúlius 6—augusztus 2. augusztus 16—szeptember 29. Dr. Erdélyi Gábor kir. törvényszéki bírójúlius 6—augusztus 15. Dr. Furman Béla kir. törvényszéki bírójúlius 6—augusztus 24—október 3. Dr. Ujházi József kir. törvényszéki bírójúlius 6—augusztus 15. Dr. Déri Frigyes kir. törvényszéki bírójúlius 6—augusztus 15. Dr. Vaas Antal kir. törvényszéki bírójúlius 6—augusztus 15. Dr. Ruzinkó Jenő kir. törvényszéki bírójúlius 6—augusztus 15. Dr. Pogány Béla kir. törvényszéki bírójúlius 6—13, augusztus 24—szeptember 26. Dr. Czipott György kir. törvényszéki bírójúlius 6—augusztus 15. Dr. Nyerges Miklós kir. törvényszéki bírójúlius 6—augusztus 15. Dr. Hangel István kir. törvényszéki jegyző július 13—16. Dr. Nagy Sándor (D) kir. törvényszéki jegyző augusztus 24—szeptember 21. Dr. Mészáros Sándor kir. törvényszéki jegyző augusztus 24—szeptember 21. Dr. Fekete Sándor kir. törvényszéki jegyző július 13—augusztus 9. Dr. Ludmány Gyula kir. törvényszéki aljegyző május 27—június 29, július 20—augusztus 2. Dr. Nagy Sándor (B) kir. törvényszéki aljegyző július 13—augusztus 9. Dr. Köver Árpád kir. törvényszéki aljegyző július 13—augusztus 9. Dr. Molltorisz Barna kir. törvényszéki joggyakornok július 13—augusztus 9. Dr. Harsányi Géza kir. járásbírósi aljegyző október 4—31.

A kir. törvényszéki bírót és fogalmazót a folyó évben rendes biztosított szabadságukat a szükség által indokolt kivételektől eltekintve július hó 6. napjától augusztus 15. napjáig töltik el, ezen idő alatt a büntető ügyekben (kivéve a vizsgálóbírói ügyeket) Fövenyessy Sándor, dr. Cs. Sebestyén György, Trásy András, kir. törvényszéki tanácselnökök és dr. Pogány Béla kir. törvényszéki bíró, polgári ügyekben pedig dr. Jóna Kálmán kir. törvényszéki tanácselnök és dr. Furman Béla kir. törvényszéki bíró intézkednek.

A tanácsban intézendő ügyek elbírálása a polgári és büntető ügyekben egyaránt Fövenyessy Sándor kir. törvényszéki tanácselnök, vagy ennek helyettese elnökléte alatt fentnevezett kir. törvényszéki bíróból alakított tanácsban történik.

A vizsgálóbírói teendőket július 6-tól augusztus 16. napjáig Trásy András kir. törvényszéki tanácselnök látja el.

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Vajdaiapost nevéül cca 938 kat. hold ingatlan 1942 október 1-től 1, 3, vagy 6 évre, a Kövesdy-alapítvány nevéül cca 363 kat. hold, a Tornayos-tanya nevéül cca 723 kat. holdas ingatlanok pedig 1942. évi október hó 1-től kezdődő 3, esetleg 6 évre nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbeadásra kerülnek. Az árverés 1942. évi június hó 27-én délelőtt 9 órakor a városháza kistanácsstermében lesz megtartva. Az árverési feltételek és közelebbi adatok a városi gazdasági ügyosztályban (városháza félemelet 19. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Polgármester.

Ma zárul

MAGYAR KÖNYVNAP

Használja ki a kedvező alkalmat és vásároljon

a
"MÉLIUSZ" könyvkereskedés
közismert szaküzletében

Az új szatmári püspök Friedler püspökről, ki a román uralom alatt 17, börtönben sínylődő papját mentette meg önmaga feláldozásával

Dr. Scheffler János püspök első pásztorlevele

Dr. Scheffler János szatmári róm. kat. megyéspüspök pásztorlevelét intézett egyházmegyéje híveire. Bevezetőben emlékezett arra, hogy az Uristen túláradó jószágának legnagyobb kincseit nem közvetlenül, hanem emberek útján osztogatja. Az örök igazságok megőrzésére és a szentségek osztogatására is apostolokat rendelt. Ilyen jószággal gondoskodott a szatmári egyházmegyről is, amelynek élén előtte tíz kiváló püspök, közöttük Hám János állott. A villágháborút követő összeomlás az egyházmegye számára is súlyos megpróbáltatást hozott. A püspöki székhely 46 plébániával Romániához, 44 plébánia Csehszlovákiához csatoltatott s csak 15 plébánia maradt meg a csonka haza határai között. Isten ezekben a nehéz időkben is gondoskodott megfelelő emberekről.

A szatmári és nagyváradai egyesített

egyházmegye élén legutóbb Friedler István püspök állott, aki főpapi cselekedettel 17 börtönben sínylődő papjának megmentéséért önmagát áldozta fel.

A nehéz idők után derengeni kezdett. Az egyházmegye újból egyesült s az Apostoli Szentszék 1941 június 28-án kelt bullájával a szatmári és nagyváradai egyházmegyéket szétválasztotta, míg 1942 március 26-án személyében a szatmári egyházmegye élére új püspököt rendelt. Kéri, hogy személyében ne csak a sorakból kiemelt gyarló embert, hanem Istentől küldött apostolotudót lássanak. Címere jelmondatául Krisztus által az utolsó vacsorán mondott gyönyörű szavakat választotta: Hogy mindnyájan egyek legyetek. — Kéri papjait és híveit, hogy egyek legyenek és testvérként szeressék és támogatassák egymást.

Debreceniek ingatlan kártérítési pere a nagyváradai törvényszéken

A nagyváradai törvényszék az elmúlt napokban két olyan ingatlan kártérítési pert tárgyalt, melyeket ismert debreceni személyiségek indítottak. A perek előzményei visszanyulnak a román megszállás első éveire.

A román agrárkiszajátítások során dr. Tunyogi Szűcs Géza, debreceni ügyvéd kormányfőtanácsos és neje 210 holdas értarcsai birtokát is teljes egészében kiszajátította a román állam, amikor dr. Roxin Tódor közismert nagyváradai ügyvéd ajánlott, hogy a már kiszajátított birtokot a kiszajátítás alól mentesíti.

Ez valóban meg is történt és Roxin honorárium fejében 650.000 lelt, valamint 63 hold földet kapott. Tunyogi Szűcsék azután igyekeztek a tulajdonukba visszakerülni 142 holdnyi birtokot mielőbb értékesíteni. A birtokot 52.000 pengő vételárért Lörincz Andornak és feleségének el is adták.

Az ismert rendelet alapján, amely a kényszer hatása alatt elidegenített ingatlanok visszaverését lehetővé tette, dr. Tunyogi Szűcs és neje megindították a pert, hivatkozva arra, hogy az újabb kiszajátításból való félelem kényszerhatása alatt adták el a birtokot.

Ebben a perben, amelyben dr. Tunyogi Szűcs Géza személyesen jelent meg a nagyváradai törvényszéken, a tárgyaláson az alperesek által bejelentett lauk kihallgatását is elrendelték.

Dr. Tunyogi Szűcs arra az esetre, ha a törvényszék a birtokot nem téríti vissza, kárenyhítés címén Lörinczékkel szemben 120.000 pengő kárenyhítési igényt támasztott. Itélelet még nem hozott a bíróság, hanem további bizonyítást rendelt el.

A másik ingatlan kártérítési pert, amelyet vitéz dr. Kozma György volt élesdi, jelenleg debreceni királyi közjegyző, kormányfőtanácsos indított Brauman Mór nyugalmazott élesdi állatorvos ellen.

A kereset szerint vitéz dr. Kozma György vett egy ingatlant 1920-ban Élesden 61.000 leierért. A közjegyző esküt nem tett és tekintettel arra, hogy revíziós mozgalomban vett részt, kénytelen volt eltávozni. A Dunántúlra ment, ahol 1922-ben találkozott Brauman Mór élesdi állatorvossal, akinek fel-

ajánlotta, vegye meg a házat. Ez meg is történt. Az állatorvos aztán átalakíttatta a házat.

A kártérítés keresetben ötezer pengőt kért vitéz dr. Kozma György és ezt az összeget a svájci frank és a lei akkori viszonyából számította ki. Szerinte a 61.000 lei, amelyért a panaszos vette a házat, 7300 svájci frankot ért, az ötven ezer lei viszont, amelyet a házért kapott, csupán 1300 svájci frankot.

A törvényszék kihallgatta a szakértőket is. Azt vallották, hogy a per tárgyát képező ház 1920—21-ben, tekintve akkori állapotát, nem haladta meg az 50—60 ezer lei értéket. Ma ugyanez az ingatlan átépítve 15—16 ezer pengő ér. Igazolta az állatorvos azt is, hogy a házépítésre pénze nem volt, bankkölcsönt vett fel, amelyre 5 évig, amíg visszafizette, 150 ezer lei kamatot fizelt.

A törvényszék elutasította vitéz dr. Kozma György keresetét. Megállapította a törvényszék, hogy nem volt méltánytalan haszna a vevőnek, de figyelembe vette azt is, hogy a panaszosnak van Budapestén egy 120 ezer pengő értékű villája, 100 holdas birtoka, azonkívül Debrecenben királyi közjegyző, akinek kinstári bevallás szerint évi 17.000 pengő jövedelme van. Az alperes élesdi állatorvosnak csak ez az egy háza van és 420 pengő havi nyugdíja. Ha még kárt is szenvedett volna a felperes, méltánytalanok tartja a törvényszék a kár megállapítását.

Követésre érdemes budapesti példa a szappanellátásról

Budapesten szabályozták a mosószappan és mosószőr forgalmát. A fővárosban június 5-től kezdve június hónapban csak a budapesti közellátási szelvényív feladatok részére kibocsátott sárgaszínű A) jelzésű szelvényre és a gyermekek részére kibocsátott zöldszínű A) jelzésű szelvényre legfeljebb 10 deka mosószappant, vagy 25 deka mosószőrt szolgáltathat ki a kereskedő. Az 1941 január hó elseje után született gyermekek 2 éves koruk betöltéséig havi 20 deka mosószappant, vagy 50 deka mosószőrt kaphnak és ennek a megvásárlására jogosító igazolványt június hó 8-tól az illetékes élelmszernyilvántar-

tási főknál kapják meg a gyermekek hozzátartozói. A rendelet a továbbiakban intézkedik az orvosok, az egészségügyi védőnők, szülésznek és a fertőző betegek szappanellátásáról.

Hasonlóan kívánatos volna Debrecenben is a mosószappan igazságos és méltányos elosztását biztosítani, tekintettel arra, hogy széles néprétegek nehezen tudnak az annyira szükséges szappanhoz hozzájutni.

Megalakult az Ipartestület kulturális szakosztályaként az Iparos Kör

Megírtuk annakidején, hogy az Iparos Kör beolvadt az Ipartestületbe és mint önálló szakosztálya működik a jövőben. A kör nem szed külön tagsági díjat, tehát az Ipartestület minden tagja, vagyis az összes iparosok egyúttal tagjai az Iparos Körnek is. Ezzel megnyílt a lehetőség a behatóbb kulturális munkára kifejtésének az iparosok érdekében.

Az Ipartestület közgyűlése annakidején 1800 pengő szavazott meg a kör részére évi segély címén.

Az Iparos Kör most tartotta meg közgyűlését Galamb Ferenc testületi elnök vezetésével. Rámutatott annak fontosságára és céljára, hogy a kör így új alapokra helyezték és ismertette a kör kulturális céljait. A kör vezetőségének nemes hivatása betöltéséhez sok szerencsét kívánt.

A közgyűlés ezután megválasztotta a tisztségviselőket. Egyhangúlag Krísch Károly lett az elnök, Zombor Károly és Szekeres István az alelnökök. Zombor mindezt átvette az elnöklést, megköszönte a bizalmat és azt a reményét fejezte ki, hogy az iparosok érdekében végzendő munkájuk megériéssel és támogatással találkozzik az iparosok és az ifjúság körében.

A Csokonai Kör felolvasó ülése

A Csokonai Kör kedden este felolvasó ülést rendezett a Déri Múzeum előadó termében. Csobán Endre, a Kör főtitkára megnyitotta szavaltan rámutatott arra, hogy a kultúra mérőszöke a könyv. Debrecen kultúráját jellemzi, hogy itt sok könyvet adtak ki, az ország egyik legregyebb nyomdája itt van. Ezután hangzolta, hogy a Csokonai Kör mindenkor programjának egyik legfontosabb célja volt, hogy a debreceni írók műveit itt adják ki és ennek a célnak megvalósításában eredményes munkálkodott. Előadását azzal fejezte be, hogy a Csokonai Körnek programja maradéktalan megvalósításához a közönség támogatására van szüksége és ezt a támogatást kéri Debrecen kulturális közönségétől.

Kiss Mária mély átéléssel, hatáson szavalt Csokonai egyik költeményét. Kovács Máté dr., a kiváló esztéta értékes előadást tartott Csokonairól, aki már életében nagy hatással volt a közönségre, az esztéták azonban sok tekintetben tévesen magyarították költészetét. Oláh Gábor volt az első, aki igazán mélyre hatolt Csokonai költszetének, meglátta összefüggését kora szellemiségével, rámutatott képalakító művészetére. Oláh Gábor hatása alatt történt meg Csokonai ártértelezése és elkövetkezett az, amit Csokonai megjósolt, hogy valamikor a XX-ik században nemcsak szeretik, hanem meg is értik.

Tóth Eglantine Erdélyi József költeményeit szavaltá kiténően. Lükő Gábor dr. mélyenszántó, új meglátásokban bővelkedő előadásban rajzolta meg Karácsony Sándor arcképét, aki először foglalkozott tudományon alapon a magyar népdallal, frói munkásságán kívül értékes működést fejtett ki a cserkészetben, ifjúsági egyesületek megszervezésénél.

Szombathy Ilona József Attila-költeményit szavalt kifogástalan előadókészséggel. Dr. Juhász Géza Erdélyi Józsefről tartott értékes előadást. Bojtár Margit kiténően interpretálta a »Bogár Imre« c. népballadát és Papp István dr. kiténő meglátásokban gazdag előadást tartott Mórincz Zsigmondról.

H I R E K

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Pikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata május 30-án reggel 8-tól, jún. 8-án reg. 8-ig. „Aranyangyal“ Piac u. 50., telefon: 24-5. — „Reménység“ Csapó u. 22., telefon: 14-21. — „Isteni gondviselés“ Petőfi-tér és Telki u. sarok, telefon: 32-81. — „Sas“ Hatvan u. 66., telefon: 11-93 szám.

Másfél száz honvéd

kapta meg a másodosztályú német vas-keresztet a charkovi diadalmas csata után és egészen bizonyos, hogy még nagyon sok magyar honvéd részesül közelében ebben a magas német kitüntetésben. A megbecsülés feltétlen jele ez a kitüntetés-eső, mely nemcsak a másfél száz honvédek szolt, de az egész magyar nemzetnek.

Kalonaméretű vagyunk, nem a kitüntetésért harcolunk.

Hogy közben ez is jól esik, az természetes.

Minden kitüntetés nélkül is megtette volna azonban az a másfél száz honvéd ugyanúgy a küzdő harcászati cselekmények sorát, mint erre már a múlt világháborúban és ebben a világégésben egyaránt akadt ezer, meg ezer példán.

A komoly észze a háborúnak most érkezett hozzánk, de a jelek szerint ebből a komoly munkából történelmi múltunkhoz híven ki is vesszük részünk magyarokhoz illő formában.

Feltámadhat a pokol, éghet a világ, leomolhatnak olyan falak, melyek eddig sziklaszilárdan állottak, de az bizonyos, hogy a magyar honvéd áll a posztján, ahova sorsa és elrendeltetése állította olyan keményen, hogy a pokol kapui se vehetnek rajta erőt.

Mi a harcot nem most tanultuk, mi vele születünk mindazzal, ami a férfit éppen a csatában teszi rettentő harcosná. A mi életünk a történelem folyamán mindig edzés volt, mindig felkészülés volt olyan leszámolásokra, melyek hazánkat, jövőnket, megmaradásunkat fenyegették.

Ez a nagy próba, mely világszerte most folyik, ellenünk is indult, de éppen ezért álljuk keményen és rendteltelen kiállással a csaták zajában, páncélosok és tankok, ördögi fegyverek és elvakult tömegek ellen a harcot úgy, ahogy magyar honvéd állhatja...

Büszke örömmel gondolunk negyedik és nagy kitüntetéssel feldisztelt másfél száz honvédre, de minden ott harcoló magyar katonára, mert valahányan részesei a magyar harc diadalmának és ősi hárvevet öregbítő vitéz bátorságának...

Mannerheim tábornagyot díszdoktorává avatja a szegedi egyetem június 8-án. A finnnek legendás katonája június 4-én ünnepli 75. születésnapját.

Vitéz Lukács Béla és Antal István miniszterek szerdán délután Szegedre érkeznek, hogy résztvegyenek azon az ünnepségen, amelyet Szeged város polgársága a szegedi kormány eskütételének évfordulója alkalmából rendez. Csütörtökön délután Antal István miniszter Hódmezővásárhelyre érkezik, ahol az ottani társadalmi szervezetek vezetőivel folytat megbeszéléseket.

Csanak Bélának, a kiváló debreceni zeneszerzőnek operettjével, „A párisi expressz“ nyit a budapesti Márkus-parkszínház.

Az Iparos Kör billiárdozói 4:3 arányban nyertek az „Egyetértés“ ellen. A visszavágó mérkőzés az Iparos Kör rendezésében kerül lejátszásra.

Békebeli minőségű tropikál NÁDOR

ürídivatszabóságában — Szent Anna-u. 10-12.

Olcso drak hozott anyagból is. Teljes megelégedését két évtizedes szabászati gyakorlatom biztosítja

Kéthónapi fogház a drágábban kínált kacsaért

Ardrágítási ügyek a debreceni törvényszéken

Páll Istvánné, MÁV kauluz neje, aki baromfiárusítással foglalkozott, feljelentés szerint a Rákóczi-utcai piacon a hatóságilag megállapított árnál drágábban kínálta eladásra a hizott kacsát. Az ügy tegnap került a debreceni törvényszék elé és dr Pogány Béla törvényszéki bíró a tanuk kihallgatása és a bizonyítási eljárás lefolytatása után Páll Istvánnét kéthónapi fogházra ítélte és egy évre a közszükségleti cikkek árusításától eltiltotta. Az ítélet nem jogerős.

Esküvő. Előkelő esküvő volt Nagyváradon. Wilhelms Udvin tüzér-százados házasságot kötött Bartsch Tella úrléánnyal. Az esketést dr Soós István nagyváradai polgármester vezegyezte, aki szép beszédet intézett az új párthoz. Tanuk voltak dr Pató Sándor és lovag Wallisch Oszkár egyetemi magántanár.

A német vasutakon nem járatnak étkezőkocsit június elsejétől kezdve. A gyorsvonatokhoz az elmaradt étkezőkocsik helyébe rendes D-vagont kapcsolnak.

Korlátozták a német sajtótermékek terjedelmét. Berlini jelentés szerint háborús gazdasági okokból június 1-től a német sajtótermékek oldalterjedelmét korlátozták.

Minta próbacsomag

Dostoi piperegyőgyörpörből. Eredmény már az első használat után. Az arcbor tiszta, egészséges, üde és fiatalos lesz. Pattanások, mitesszerek és egyéb arc-tisztáltságok eltűnnek. Küldjön költésére 40 fillért bélyegben. Kemikális, Ujvidék 144/g. Gyógyszertárakban, drogériákban, illatszertárakban eredeti doboz 5.20 plusz 89 fillér póttelár.

Dr Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró, gépiróskolójában június elején kezdőtanfolyam. Batthyány u. 1. (Eng. 6475/1942).

A Katolikus Otthon évi közgyűlése. A Katolikus Otthon évi közgyűlést f. 6 június hó 13-án, szombaton délután hat órákor tartja Kandia u. 17. sz. alatti helyiségében. Határozatképtelenség esetén a közgyűlés június 20-án, délután 6 órákor lesz, tekintet nélkül a megjelent tagok számára. Tárgysorozat: 1. Évi jelentés. 2. 1941 évi zárszámadás. 3. Az 1942 évi költségvetés. 4. A tisztikar és választmány kiegészítése. Telefonszám: 18-99. Esetleges indítványok a közgyűlés előtt három nappal írásban nyújtandók be.

Különleges munkaszolgálatra mozgósítják Norvégiában a munkásság 30 százalékát. Egy részüket Németországban alkalmazzzák, másrésztük pedig Norvégiában az erődítési munkálatoknál nyer beosztást.

Bajnoki sakkverseny. A hatodik fordulóban Tóth Ernő nyert Dózsa ellen, Rajnai Csócsits ellen, Nagy Reményi ellen, Kónya Radvánszky ellen, Sándor Tóth Antal ellen, Hajdú Petry ellen. A Horai-Tóth András és Kántor—dr Kocsis játszma döntetlen. Fügőgőben maradt a Tóth József—Tóth Béla és a Neumann—dr Boczkó játszma. A hetedik fordulóban Tóth A. nyert Dózsa ellen, Petry Horai ellen, dr Kocsis Tóth J. ellen, dr Boczkó Kántor ellen, Nagy Kónya ellen. Fügőgőben maradt a Tóth B.—Tóth Antal, a Radvánszky—Neumann, a Rajnai—Reményi és a Tóth Eó—Csócsits játszma. A nyolcadik fordulóban dr Kocsis nyert Tóth Antal ellen, Csócsits Dózsa ellen, Tóth E.—Reményi ellen, Kónya Rajnai ellen, Radvánszky Kántor ellen, dr Boczkó Tóth J. ellen, Petry Tóth A. ellen. Döntetlenül végződött a Horai—Sándor és a Neumann—Nagy játszma, míg a Hajdú—Tóth B. játszma függőben maradt.

Kondor Mihály monostorpályi kisbirtokost, aki két szekér tengerit szállított be a debreceni terménypiacra és a tanuk vallomása szerint a megszábotott árnál drágábban akarta eladni, a bíróság 60 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Czibere Lajos Nagyszalonta-utca 33. szám alatti kereskedőt azzal vádolták, hogy babarózsa burgonyát adott el a megengedettnél magasabb áron. Dr Pogány Béla törvényszéki bíró a tárgyalás lefolytatása után 500 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Iparosok figyelmébe! Harkányi Ede kőfaragómester, elöljárósági tag temetése ma, szerdán délután fél 5 órákor lesz a köztemető ravatalozójából. Az Ipartestület felkéri az iparosokat és az előjáróságot, hogy elhalt iparos vezetőjük végtisztességételen minél nagyobb számban jelenjenek meg. Elnökség.

A szovjetország hadjárat emlékeinek gyűjtésével kapcsolatosan a legutóbbi közzétett hadimúzeumi közleményre számos érdeklődés érkezett be a parancsnoksághoz. Ezekre az intézet a következő választ adja: A hazai háborús vonatkozású ünnepélyek, gyűjtések, előadások meghívói, plakátjai, hirdeménnyei szintén beletartoznak a hadimúzeum háborús gyűjteményébe. Ezek beküldését tehát az intézet kéri. A gyűjtéseknél például a harctérré szánt cigarettáknál és dohányánál kívánatos volna a gyűjtő város, vagy egyesület az ajándékot nevével megjelölni. Az így megjelölt jótékonyági cikket, tárgyat egy sorozatban az ajánlkozó levél másolatával kéri beküldeni a hadimúzeum. Jelvényekkel, háborús emléktárgyakkal ugyanezen módon kell eljárni, mert csak így örökíthető meg az utókor számára a magyar áldozatkészség, a magyar itthonmaradotlak feltét, szerető gondoskodása és a hadbavonultak iránt tanusított mértéketlen szeretet. A hadimúzeum készségegyel nyújt részletes felvilágosítást is a hozzáfutólóknak. Címe: Budapest, I. kerület, Vár, gróf Bethlen Istvánbástyasétány.

A tápiószélei gyilkosokat 23 évi fegyházra ítélte a pestvidéki törvényszék. Nagy József és Horváth József büntetett előéletű kifutók kétkilós mérlegűsúlyval szelvérték a fejét Katona Károly 17 éves fiatalembernek, mert nem lopta el apja pénzét a gyilkosok fenyegetőzésére sem. Horváth Józsefet 13, Nagy Józsefet 10 évi fegyházra ítélte a törvényszék.

Gázlárokat osztanak ki Amerika nyugati partvidékén. San Franciscóban és Seattleban már megkezdtek a kiosztást.

Elaludt a Népkertben, ellopták a börtöndjét. Dayka Lajos íbrányi lakos kedden reggel Debrecenbe érkezett és mivel néhány órát várnia kellett a csatlakozó vonatra, addig kiült a Népkertben egy padra. Börtöndjét maga elé helyezve üldögélt, míg el nem aradt. Félóra múlva felébredt és megdöbbenve vette észre, hogy valaki ellopta börtöndjét a benne levő 300 pengő értékű ruhával és fehérneművel. Feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen.

Feltörték a kifosztottak egy vasúti kocsit. A MÁV debreceni üzemeltetősége feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik Budapest—Debrecen—Berettyóújfalú—Nagyvárad között egy vasúti kocsit feltörték és onnan nagymennyiségű textilárut, 25 zsebkendőt és 50 kg. kekszet elloptak. A nyomozás megindult a tettesek kézrekerítésére

DEBRECZEN

5. OLDAL.
1942 VI. 3.

Szeretek valakit...

Szeretek valakit nagyon...
— Tudja-e vajjon? —
Szeme sötét, mint holdtalan éjjel,
S tele van reménnyel.
Hangja halk zene...
Az Élet heve duruzsol benne.
Kezének seLYmes, lágy érintése;
menny üdvössége.
A csókja?...
Édes és oly nyugtató.
Színes jövőt fest tőle a való.
Minden óra, perc, mlt eltölt velem,
Ajándék a Sorstól nekem.
Akit szeretek az: egész ember!
— Ovom is szívemmel. —
Hogy kit szeretek?
Megmondom én, annak, ki kérdi.
Ki lenne más? Egy drága férfi!
(Bár ma lett éppen egész: két éves.)
Dehát fiú... s így: férfi az édes!
Boldog ugye, hát joggal lehetek?
Mert unokám az, akit szeretek!
GAYNÉ EGY

Szívarka-gyűjtés a hadbavonult honvédek részére

A Hajdú vármegye Vitezi Székének működő Nemzetes Asszonyok Társasága elhatározta, hogy a hadművelési területen működő hadbavonult honvédek részére adományozandó cigarettágyűjtésénél közre fog működni. Es pedig június hó 5-én (péntek) és június hó 6-án (szombat) a Vitezi Székházban délután 4 órától 7 óráig ügyeleti szolgálatot tart, amely alkalommal a hadbavonult honvédek részére szánt cigarettaadományokat nyugta ellenében átveszi.

A fentiekkel azzal a kérréssel hozom Debrecen sz. kir. város közönségének tudomására, hogy a hadbavonult honvédek részére adományait a megjelölt helyen és időben nyugta ellenében átadni szíveskedjenek.

A május hó 12-ig befolyt adományokat a Hadtestparancsnokság rendelkezése folytán a harcterre továbbítás végett a 6. számú élelmező raktárhoz továbbítottuk.

Május hóban nagyobb adományt kaptunk:

Sesztina Lajos vasnagykerskedő cégtől 5100 darab cigarettát, 230 csomag középfinom pipadohányt, 170 darab szivart és egy nagy csomag gyufát.

Böde Gyula hentesáru cégtől 2000 darab cigarettát.

Székkapitány

Gyilkossági kísérlet után öngyilkosság. Polgár közszégen Bacsa Mihály iszákos kőműves konyhakéssel akarta felesége nyakát elvágni. Három éves gyermeke könyörgésére abbahagyta a gyilkossági kísérletét és kiment az udvarra, ahol felakasztotta magát. Reggel holtan találták. Bacsa Mihályné nyakán 10 centiméter hosszú vágás van, amely azonban nem életveszélyes.

Felhívjuk a vásárolzó magyar szabók figyelmét, hogy iparigazolványukkal jelentkezzenek az Ipartestület helyiségében cérnaellátásuk biztosítása ügyében. Amennyiben három napon belül jelen felhívásnak elegendet nem tennének, úgy az Ipartestület minden felelősségét elhárít magáról. Elnökség.

A magyar tengeri kereskedelmi hajózás tisztikarának utánpótlására tisztjelölteket vesznek fel. Feltételek: magyar honosság és tiszta keresztény származás, 18—28 év közötti életkor, teljesen egészséges szervezet, fedélzeti tiszti pályára jelentkezők részére gimnáziumi érettségi vizsga sikeres letétele, géptiszti pályára jelentkezők részére állami felső ipariskola gépészeti szakosztályának sikeres elvégzése. A feltételeknek megfelelő jelöltek részére a m. kir. Tengerészeti Hivatal (Budapest, II., Lánchíd-u. 7.) kérésükre részletes tájékoztatót küld.

Baromfilopás. Suba István Budal Ézsaiás-utca 14. szám alatti lakos bezárt baromfiólójából ismeretlen tettes négy tyúkot 32 pengő értékben elloptott.

Kodály-est

A debreceni ref. egyház Szent Molnár Enekkara vasárnap június 7-én este 8 órai kezdettel tartja *Kodály-estjét* az Arany Bika-szálló dísztermében. A világhírű magyar zeneszerző, Kodály Zoltán ez évben 30 éves. Ebből az alkalomból országos mozgalom indult a nagynevű alkotóművész ünneplésére. Szébben és impozánsabban nem is ünneplhetné a Szent Molnár Egyesület e nevezetesebb évfordulót, minthogy hangverseny megrendezésével hódol Kodály költői géniuszának.

A hangverseny műsorán zongoraszmok, énekszólók, hegedűszóló, vegyeskari, férfikari és gyermekkari kórusművek szerepelnek. Az est ünnepi beszédét Török Tibor tanítóképző intézeti igazgató tartja.

A Kodály-estre jegyek elővételben válthatók a Kónya trafikban (Kossuth u. 2.), a Kollégium kapusánál és a ref. egyház gondnoki hivatalában (Kálvin tér 17. Bejárat a Pulszky utca felől.) Az egyesület kéri a pártoló tagokat, hogy jegyeiket szíveskedjenek átvenni a ref. egyház gondnoki hivatalában.

Debreceni orvosok
a nyíregyházi gyűlésen

Dr Csilléry professzor a fajvédelmi kérdésekről.

A Magyar Orvosok Nemzeti Egyesületének debreceni csoportja Nyíregyházára látogatott el és ott nagy orvogyűlést tartott. A városháza díszterme megtelt előkelő közönséggel.

Debrecenből Dr Csilléry András, dr Kettesy Aladár, dr Jeney Endre professzorok, dr Pauchly Géza OTI igazgató orvos, dr Gaertner István egyet. m. tanár, tisztifőorvos, dr Lengyel Zoltán sebészfőorvos, dr Pongor Ferenc Augustza szanatóriumi főorvos, dr Herpay Zsombor egyetemi tanársegéd, dr Kullin László igazgató-főorvos, dr Hollósy Andor kamarai titkár és többen mások jelentek meg a gyűlésen.

Dr Korompay Károly igazgató-főorvos aytította meg az ülést és méltatta Csilléry úttörő munkásságát az elmúlt évtizedekben. Utána tartotta meg dr Csilléry András professzor nagyszabású beszédét a fajvédelmi kérdésekről. Rámutatott arra, hogy bár a keveredés révén nem vagyunk már tiszta törzsi, de az is bizonyos, hogy annyi faji sajátosságunkat örítünk meg, hogy alapvető faji sajátosságaink nem szűntek meg. Ma már világos, hogy a fajvédelem nem más, mint a nemzet életének érvényesítése. Igen fontos feladat a nyelvi tisztaságának megőrzése, ez elsősorú nevelési feladat. Hangsúlyozta, hogy erkölcsi, gazdasági és szociális nevelési téren kell a fajvédelmet szolgálni. Ezt a három irányt részletesen ki is fejtette.

A nagy hatást kiváltott előadás után dr Gaertner István m. kir. tisztifőorvos egyetemi m. tanár tartott érkező előadást a kiütéses tifuszról és az ellene való védekezés módjairól. A történelmi fejlődéssel megvilágított és a gyakorlati élet szempontjából fontos útbaigazításokat tartalmazó előadást a közönség lelkes tapsal köszönte meg.

A gyűlés után a nyíregyháziak a debreceni orvosokat a Sóstón megvendégelték és ott folytatták a baráti eszmecsere közös kérdéseikről.

A debreceni görög katolikus leányegylet, május 31-én füsttelen napot tartott. A gyűlés eredménye: 1510 darab cigarettá és 32 doboz gyufa, amit a Vöröskereszt útján eljuttat a harcúterén küzdő honvédeknek.

Altiszt állásokat töltnek be a dohányjövődéknél. A m. kir. dohányjövődéki központi igazgatóság négy pénzügyi II. osztályú altiszt állásra pályázatot hirdet. Az erre vonatkozó hírdetmény a Budapesti Közlöny június második számában az ötödik oldalon jelent meg.

A Szent László Dalegyet Úrnapiján a 8 órakor kezdődő szentmisén Beliczay: F-dur miséjét adja elő zenekarkísérettel. Szólokkat éneklék: G. Genesy Sári, Sarkady Sándorné, Csernus Gáspár, Karnagy: Kollvegtz Rezső. Orgonán kísér: dr Mustó Sándor.

„Ugy vágtam le, mint a csirkét“
vallotta a vámosújfalu gyermekgyilkos

Beszámoltunk már arról a szörnyű kegyetlenséggel elkövetett gyermekgyilkosságról, amelyet egy Lukács András nevű rovtomultú, cigányszármazású csavargó követett el a zemplényi Vámosújfalu községben. A bestiális gyilkosnak, aki *templomrablás miatt 7 hónapi fogházat kapott*, szabadulása után szánalomból szállást adott Balogh János négygyermekes földműves. Áprilisban azonban — mert a helyre maguknak is szükségük volt — *elküldték Lukácsot*, aki ezért bosszút forralt jöljövői ellen.

A múlt hét csütörtökén kicsalta Baloghék 8 éves Magda nevű leányát a

Textilárak bejelentése

A hivatalos lap május hó 29-i számában jelent meg az iparügyi miniszter rendelete, amely az egyes textilárak bejelentésére és forgalmára vonatkozó rendelkezések újabb módosítását tartalmazza. Eszerint minden olyan természetes vagy jogi személy, aki akár a saját, akár más részére hivatkozott rendeltetést mellékletben felsorolt anyagok valamelyikéből az illető anyagokra vonatkozóan meghatározott mennyiségű, vagy annál nagyobb készletet tart, köteles ezt a készletet a m. kir. Ipari Anyaghivatalhoz (Budapest, V. ker., Akadémia u. 1.) az erre a célra szolgáló úrlapon havonként bejelenteni). A bejelentés elsősorban az 1942. évi május 31-ik napján meglévő készletre vonatkozólag legkésőbb 1942. évi június 10. napján, a következő hónapokban az előző hónap utolsó napján meglévő készletre vonatkozólag legkésőbb a hónap 5-ik napján kell megtenni.

A hivatkozott rendelet melléklete pontosan felsorolja azokat a cikkeket, amelyeknek bejelentése kötelező és a 4. § szerint a mellékletben *csillaggal megjelölt anyagok tulajdonképpen zár alá vettnek tekintendők* és ezekkel birtokosok csak a M. Kir. Ipari Anyaghivatal engedélye és utasítása szerint rendelkezhetnek.

Havonkénti bejelentések alkalmával az elsősorban bejelentett árukra (cikkek) vonatkozólag ismételt bejelentést kell tenni abban az esetben is, ha annak mennyisége a legutóbbi bejelentés óta nem változott. A bejelentésre szolgáló úrlapok a kamaránál 20 filléres darabonkénti árban kaphatók.

A nagyszámú anyagok bejelentésére 17-féle nyomtatvány készült. Az egyes nyomtatványok csak azoknak a cikkeknek a bejelentésére szolgálhatnak, amelyek rajtuk fel vannak tüntetve.

A hivatkozott rendelet mellékletében az egyes cikkek sorszámozva vannak. A nyomtatvány megrendelése esetén az érdekeltek közülük, hogy *milyen sorszámu cikkek kell bejelenteniük és akkor a kamara a megfelelő nyomtatványt megküldi.*

— Uj tagként a debreceni orvosi kamarába felvették Halmos Milán doktort — Szófiában kedden hajtották végre Szaimov tábornokot a halálbüntetést.

* Olajfestmények műtermi kiállítás, Rákóczi u. 19. Oldós részletárak.

— Évzáró ünnepély a berettyóújfalui polgári leányiskolában. A berettyóújfalui polgári leányiskola vasárnap délután tartotta évzáró ünnepélyét az intézet tornatermében. A nagyszámú közönség előtt lefolyt, igazán dicséretre méltó ünnepély keretén belül szavaltak Köszörüs Gizella, Takács Erzsébet, Szabó Gizella. Az énekkar indulókat adott elő. Megérdemelten arattak nagy sikert a „Szerelnék királykisasszony lenni“ c. mesejáték szereplői, különösen Szakadát Irén és Timár Terézia IV. o. t. a darab két főszereplője Szakadát Irén szép énekére a közönség szünni nem akaró tapsal válaszolt, a darab valamennyi szereplőjét dicséret illeti. Így jól játszottak Gombos J. Herskovits I. Kálmán V. Szilgyi M. Fiala E. Tóth M. Jámor M. Szilgyi I. Konrad E. Dobai T. Csontos M. Csontos Zs. Faragó B. Bata Zs. Birtó S. Veres M. Szabó G. Vajda I. Takács E. Vadász E. Kádár K. Fonyad E. Majd egy nagyszerű magyar tánc után az előadás a Himnusz elémelésével ért véget. Az előadás bevételeit az intézet jótékony célra fordítja.

határba, ahol a rémülten sikoltozó kislánynak előbb a torkát vágta el, majd felmászta a hasát. Estefelé akadtak rá a borzalmasan szétvágtat kislányra a kererésére indult szülők és a falubeliek. Rövidesen kézrekerült a gyilkos is, aki egykedvűen jelentette ki a csendőrök előtt, hogy „levágtam, mint egy csirkét, hogy megemlegessenek Baloghék“. Bevallotta azt is, hogy éjszaka fel akarta gyújtani az egész falut, mert be akart jutni hosszabb időre a sátoraljújhegyi fogházba, ahol „jó dolga volt“. A helyszíni szemle alkalmával a csendőrök alig tudták megvédeni az elvetemült gyilkost a nép dühe elől.

Nyul helyett a hajtót lötték meg a nádudvari körvadászaton

Még a téli hónapokban történt, hogy Nádudvar határában körvadászaton rendeztek, melyen Czibere Mihály gazdasági cseléd, kabai hordóskútdűlő lakos volt a hajtó. Czibere a felvert nyulat kergette és közben Ginofsky Kornél MÁV főintéző, debreceni Nemzetőr-utca 1. szám alatti lakos véletlenül térdén eltalálta. A hajtónak sörét fúródott térdébe és a sérülés könnyebbnek látszott. Ginofsky főintéző nyomban orvost hívatott, aki megvizsgálta és bekötötte Czibere sérülését. A seben át tetanusmérgezést kapott a hajtó és hónapokig élet-halál között bolygott. Most felépült és kihallgatták a szerencsétlenség ügyét. Ginofsky MÁV főintéző is vallomást tett, melyben elmondta, hogy lövése eltalálta a felvert nyulat lábán és az sántikálva menekült, amikor észrevette, hogy a hajtó is megsebesült lábán. Nadrágján is látszott az álfúródott sörét nyoma. Azonnal intézkedett, hogy orvos vizsgálja meg a sérültet.

Az orvosi vélemény szerint a tetanus fellépése nélkül is 20 napon túl gyógyult volna Czibere Mihály sebe és így gondatlanságból okozott testületés címén folyik az ügyben a vizsgálat.

Elveszett a kiránduláson egy hatéves kislány

Késéggbeesett asszony kereste fel szerkesztőségünket és könnyes szemmel panaszkodott el, hogy 6 éves kislány nyomtalanul eltűnt. Az anyja, — Iványi Andrásné Ebes 15. szám alatti lakos, — elmondta, hogy a gyermek, a kis Iványi András, vékony magas növésű fiúcska, haja barna, rövid, élénk fekete szemű és az ebési elemi iskola I. osztályának tanulója, hétfőn reggel 7 órakor bejött Debrecenbe a Molnár Gyula lélekész vezetésével a városba indult kiránduló csoporttal. A gyermek valahogyan elmaradt a többiekkel és azóta nem látták. Eltűnéséről pirok csikok kabát, rövid, barna nadrág, zöld kalap és fekete, magasszárú cipő volt rajta. Csendes, jó magaviseletű gyermek. A késéggbeesett szülő kéri, hogy aki megtalálná a kislányt, vagy hírt tud róla, keresse fel a Bathány utcai Kiss-cukrászdában Rózsa Erzsébetet és közölje vele.

A Hivatalos Lap szerdai számában három belügyminiszteri rendelet jelent meg: a gyógyszerészeti munkadíjak módosításáról, a gyógyszerészeti edények árszabályozásának módosításáról és a gyógyszeres árához felszámítható pótdíjak módosításáról.

Fejére zuhant a mennyezetről levált hatalmas malterdarab, a volt Angol Királyné épületének átalakítási munkáinak Vezendy János 20 éves napszámos, Klapka u. 35 szám alatti lakosnak es fejen, vállán súlyos sérüléseket okozott. A mentők részcsitették elsősegélyben.

* Garai tanácskölájában ma és holnap este össztánc.

Zsávolgy érkezt!

Stessen egyenruháját megcsináltatni, míg az anyagból van. Tegésnél Kálvin-tér 19. sz.

Bolgár bíróság öt kommunista
lámadót halálra ítél

Szófia jelentés szerint a plovdivi bíróság hétfőn este hozott ítéletet azoknak a kommunistáknak a bűnperében, akik a múlt év nyarán meglámadtak egy gyűjtőtábor és megölték egy rendőrt. A bíróság öt vádlottat halálra, a többiit hosszabb szabadságvesztésre ítélte.

Müller Antal ügyében
nem állapították meg
az összeférhetlenséget

A képviselőház összeférhetlenség-ítélőbizottsága kedden ült össze, hogy ítélezzék Kornis Elemér országgyűlési képviselőnek Müller Antal országgyűlési képviselő ellen beadott összeférhetlenségi bejelentése ügyében.

Müller Antallal szemben egy építkezési ügyből kifolyóan az egyik építési vállalkozó súlyos vádat tartalmazó ki-jelentéseket tett, amely miatt Müller Antal rágalmozási pert indított ellene. A rágalmozási perben a bíróság az építési vállalkozót jogerősen felmentette és az ítélet indokolásban Müller Antalra súlyosan terhelő megállapításokat tett. Ezek után történt az összeférhetlenségi bejelentés.

A tárgyalás befejezése után az elnök kihirdette az ítéletet, amely szerint az *ítélőbizottság 8 szavattal 4 ellenében kimondotta, hogy Müller Antal ügyében összeférhetlenség nem forog fenn.*

Sínáthelyezés az Augustza
szanatórium előtti részen

Tegnap tartották meg a közigazgatási bejárást arra a vasúti sínáthelyezésre vonatkozólag, melyet az Augustza szanatórium előtti városi ülépítéssel kapcsolatban kell végrehajtani. A síneket 400 méternyire helyezik át. A kereskedelmi minisztert Lörinczy Endre miniszteri tanácsos és Bellony Dezső főtanácsos, a HÉV igazgatóságát Tichy Antal dr. főletigazgató és Diószeghy Zoltán dr. főtanácsos, a város Kálnoky Kiss főmérnök, a közigazgatási hatóságot dr. Ország Árpád tanácsnok, a postát és a Világítási Vállalatot egy-egy mérnök képviselte. A sínáthelyezés tervének kivételéről a miniszter dönt.

Asszonykéseles
a Diószegi-úton

Sándor Jánosné 41 éves, dohánybeváltó alkalmazottat, Magoss Györgyter 7 szám alatti lakost, kedden délután a Diószegi úton meglegste és megámadta egy asszony. Késsel többször mellbe-szúrta. Szerencsére a szúrások nem értek nemes részeket. Az erősen vérző Sándor Jánosné a mentők részcsitették első segélyben, majd a sebészeti klinikára szállították.

A harcias késelő asszony ellen, akit leszúrta Sándornét, a rendőrség megindította az eljárást. Tettét állítólag feltétkenységéből követte el.

Koporsót csinált magának,
felgyújtotta a házat,
azután a vonat elé feküdt

A Nagyszombat melletti Keresztúron a napokban veszedelmes tűz keletkezett, amit az előhívott tűzők csak megférttek munkával tudtak lokalizálni. A vizsgálat megállapította, hogy a ház tulajdonosa már napokkal előbb előkészített minden arra, hogy felgyújtja a házat. Az anyagot, amelyet a műhelyben feldolgozott és amely már ki volt fizetve, előkészítette az udvarra és mindegyik darabra fúrta a tulajdonos nevéét. Előzőleg elkészítette a saját koporsóját is. Háza után több helyen petróleummal öntötte le, azt felgyújtotta, majd kerékpáron Szecredre ment, itt meglette utolsó intézkedéseit az asztalosmunkákra vonatkozólag itteni üzletlársánál. Ezután visszafelé jöve a vonat elé vetette magát, amely halálra gázolta. Több hátrahagyott frásból kiténik, hogy tettét boldogtalan házassága miatt követte el.

Kirugta a ló két fogát Bojti Ilés 7 éves fiúnak, Bellegelő 143 szám alatti lakosnak. A kislány játékközben az udvaron lévő lóhoz ment és a rugás száján találta. A mentők kötözték be sebet.

**Ékszer, óra, ezüstmű, ólomkristály
Takácsné ékszerboltjában**
Ferenc József-út 56. — Mindenben nagy választék

FILM

Az APOLLÓ mozgószínház a „Szakadék felett” c. francia filmet mutatta be, mely érdekes, merész témájával, s remek felvételeivel és a nagyszerű szereplőgárda — a legkiválóbb francia művészek játékával — komoly sikerre számíthat. A kísérő műsor érdekes, aktuális.

Mit hozott a május

A földművelő nép évszázados megfigyeléssel sokszor meglepően jó következtetéseket vonnak le egyes hónapok időjárásából a várható termésre. Ebből a szempontból különösen a május hónap az, amelynek időjárása döntően befolyásolja a terméseredményt. Lássuk tehát, hogy a népi megfigyelés alapján milyen eredményt várhatunk az egyes termelési ágakban?

»Ha májusban sok csendes eső van, erősen meg fog nőni a vetés. Ebben a tekintetben jól viselkedett a május, eső volt bőven (ha néha nem is éppen csendes) és így jól fejlődő kalászosokra és zöldségfélékre számíthatunk.

»Ha májusban jár a cserebogár, sok kukorica fog teremni mondja a megfigyelés, mivel pedig az elmúlt májusban bőven járt a cserebogár, hát örvendhetnek a kukoricatermelő gazdák.

Ugyancsak jó reménnyel várhatjuk a szőlőgazdák is a szüretet, mert Orbán napján boros, esős volt az idő, már pedig »ha Orbán sir, a szőlő nevet«. (Ha pedig a szőlő »nevet«, akkor a szőlősgazdák is jókedvűek lehetnek!)

De a tölgyfa virágzásából is csak jó következtetést ezién a népies időjárás, mert »ha május végén bőven virágzik a tölgyfa, bő esztendő lesz és sok szalonna.

»Szóval megvan minden reményünk arra, hogy minden termelési ágban bőveljen és jó termésünk lesz, mert a május derekasan végezte ez évben a köteletségét!

Milyen iskolákat vett át a temesvári német népcsoport a katolikus egyháztól

Temesvár, június 2. A temesvári római katolikus püspök és a Romániai Német Népcsoport vezetősége között már régen létrejött a megállapodás, amelynek értelmében a római katolikus német tannyelvű iskolákat a német népcsoport veszi át. Ezeknek az iskoláknak átadása az eltelt idő folyamán megtörtént és az átadást lebonyolító bizottság most elkészítette a kimutatásokat, melyek az eddig átadott iskolák névsorát tartalmazzák. Az első kimutatás felsorolja az átadott elemi iskolákat, a második az ovodákat, a harmadik a következő középiskolákat: az aradi fiúgimn. a zombolyai fiúgimn., a temesvári fiúlyceum, fiúkereskedelmi iskola, tanítóképző és gyakorló iskola, valamint az ipari gimnázium.

Végül a negyedik kimutatás szerint átadásra került még a gyarmati és temesvári katolikus tanonc fiúiskola is. (Bud. Tud.).

— Az Ajtósi Dürer Céh közgyűlése. Nagy József elnöklésével most tartotta meg az Ajtósi Dürer Céh évszázó közgyűlését. Elnöki megnyitójában örömeinek adott kifejezést afelett, hogy az egyesület aktív tevékenységet fejt ki. A múlt évi kiállítása országos visszhangot keltett. A kiállításnak nagy sikere volt. Anyagát az egész országból gyűjtötték össze. Novemberben hasonló kiállítást rendeznek. Az elnök megnyitó beszéde után Réthy István titkár terjesztette elő évi beszámolóját az egyesület működéséről. A tisztújítást ejtették még meg és egyhangúlag Nagy Józsefet választották meg ismét elnökké, G. Szabó Kálmánt alelnökké, Réthy Istvánt titkárrá, Balla Lászlót ellenőrré.

— Szemébe csapódott a méz. Rikasi Sándorné 19 éves, Honvéd u. 9. szám alatti lakosnak, amint udvarán meszet oltott. A mentők részeseitették első segélyben, majd a szemklinikára utasították.

Értesítjük a jégolvasztó közönséget,

hogy a debreceni jéggyárak termelésének házhoz szállítást átvettük.

Ugy az ipari fogyasztókhoz, mint a háztartásokhoz nagyban és kicsiben a legponlosabban fogjuk a megrendelt jéget leszállítani.

A megrendeléseket a következő telefonokon lehet eszközölni: 28-84, 31-87, 31-20, 33-72, 24-92, 12-58 és 31-86.

Az egyes műjéggyáraknál közvetlenül is megrendelhető a jég.

Értesítjük az ipari fogyasztókat, hogy kedvezményes áru jéget a kocsisok csak jégszelvények ellenében adhatnak ki. Ilyen szelvények a jéggyáraknál és Novák Gyulánál (Külső vásártér 10.) készpénz ellenében kaphatók.

Novák Gyula, Demény Dezso szállítók.

Közgazdaság
Lebreceni állatvásár

Sertés felhajtás 550 darab, eladás 356 darab. Juh felhajtás 252 darab, eladás 48 drb. Ló felhajtás 201 drb, eladás 158 drb. — Szarvasmarha felhajtás 527 drb, eladás 417 drb. — Árak: sertés 185—300 fillér élősúlyban, kilónként, választott malac páronként 68—90 P. Juh darabonként 18—23 P. Vágóelő 95—300 P. silány igásló 160—300 P. közepes 300—650 P. jó 660—1100 P. katonaló 1000—1700.— P. Jómínőségű vágómarha 120—140 fillér élősúlyban kilónként, közepes 100—120 fillér, silány 80—100 fillér, borjú 130—142 fillér, növendék 100—135 fillér, tinó, ökör 120—135 fillér kilónként, fejőstehén 580—1200 P. Irányzat élénkült.

SPORT

DVSC-Kolozsvári MAV. mérkőzés lesz vasárnap a Stadionban

A DVSC, mely a KEAC csapatát gólzáporral verte meg, vasárnap a másik kolozsvári együttest, a KMÁV csapatát látja vendégül. A mérkőzésnek visszavágó jellege van, hiszen a DVSC az őszi idényben első vereségét a kolozsvári testvércsapatától szenvedte el. A KMÁV kitűnő együttes, védelme keményen játszik, támadósa pedig gólképes játékosokból áll. A mérkőzés fél 6 órakor kezdődik a nagyerdő Stadionban, Fedák László, a kitűnő kárpátaljai játékevezető vezetésével. Előzőleg fél 4 órai kezdettel Debrecen ifjúsági válogatottja játszik a debreceni középiskolák válogatott csapatával.

Serfőző bekerült az NB II. eheti legjobb tizenegyébe, a KEAC ellen mutatott játékával. Végre kezd a játékos beváltani a hozzáfűzött reményeket.

Debreceni jáékvezetők közül a kitűnő dr. Thomas Henrik ismét NB I. mérkőzést vezet Budapest a MOVE Szabolcs—Kispest találkozót. Lengyel József dr. vezet a döntőjellegű Salg. SE—Vasas mérkőzést, Joannovics a MOVE Szabolcs—GTE Karsai a Nagykaroly—Munkács Piller az NyVSC—BFTC NB mérkőzéseket.

A DVSC mai edzésén próbajátékos vesz részt, aki Budapestről jött Debrecenbe, és már több NB I. csapat is érdeklődött utána.

Nagyváradon a vasárnapi összeállításban játszik a DVSC de több játékoscsere lesz szünetben. A Kolozsvári MAV ellen is valószínűleg változatlan csapattal lép pályára a debreceni vasutas csapat.

A Szeged Kalmárja lesz az idel gólkirály. 30 gólt lőtt eddig s utána Kol-láth következnek. Bonyhádi 23 és Zsen-gellér 22 góllal. A hátralevő két mérkő-zésen már nem hozhatják be előnyét.

Az országos vidéki atletikai bajnokság június 11—12-én lesz. A versenyen, melyet Szabadkán rendeznek meg, több debreceni atléta indul.

Befejeződött a debreceni csoportban az ifjúsági labdarúgó bajnokság, melyet a Nyilastelep csapata nyert meg.

A csoportdöntő fordulói a Nyilastelep s a nyiregyházi ifjúsági bajnok között június 14-én Nyiregyházan június 21-én Debrecenben lesznek. A győztes, mint kerületi bajnok Budapesten játszik az országos ifj. bajnokságot az Elektromos sporttelepen esti mérkőzések előtt villanyfényűnél. A debreceni csoportban a helyezések így alakultak:

1. Nyilastelep	12	9	1	2	43:12	19
2. DMTE	12	8	1	3	45:13	17
3. DEAC	12	7	3	2	34:15	17
4. DVSC	12	7	2	3	38:17	16
5. DTE	12	4	3	5	28:21	11
6. Egyetértés	12	1	—	11	5:102	2
7. D Húsos	12	1	—	11	4:17	2

A női tornászajbajnokságban 273.7 ponttal ötödik lett a DTE csapata, míg Galaczi Kató, a jelvényeszerző versenyben nyolcadik lett.

A Mátyás-csoportban szinte behozhatatlanul vezet a Törekvés. A tényleges négy pont előnyén kívül gólaránya is sokkal jobb a DVSC-énél, hiszen már több mint száz gólt rugtak:

1. Törekvés	23	19	2	2	101:23	40
2. DVSC	22	17	—	5	88:27	34
3. NSE	24	12	6	6	66:39	30
4. KMÁV	22	14	2	6	66:40	30
5. Mvh. SE	22	13	2	7	56:34	28
6. D Magy.	23	12	3	8	56:48	27
7. Z. Dan.	21	11	3	7	66:43	25
8. GSE	24	12	1	11	52:56	25
9. Postás	24	7	7	10	49:69	21
10. N. Tör.	23	8	1	14	33:76	17
11. MOVE Sz.	23	5	5	13	39:64	15
12. GTE	23	4	6	13	40:50	14
13. Kol. EAC	23	5	2	16	47:76	12
14. Sz SE	21	—	—	21	13:127	—

Csütörtökön, Urnapján, délután fél 6 órai kezdettel, Bocskay hajdúezred I. zlj. futbalcsapata, barátságos mérkő-

zést játszik a DTE futball csapatával, a DEAC pályán. A bevétel 100 százaléka fronton harcoló bajtársak javára lesz fordítva, miért is kéri a rendezőség a közönség minél nagyobb számban megjelenését.

Versenytárgyalási hirdetmény

Debrecen sz. kir. város a Dobó és Dembinszky utcák víztelenítésével kapcsolatosan anyagokra, ú. m. 700 fm. betoncső, 5. vasfedő, rács, betonaknak szállítására és ezeknek elhelyezésére nyilvános versenytárgyalást hirdet. A munka odaítélése után azonnal megkezdendő.

Az előírt szabályszerűen kiállított ajánlat összefűzve és a hátlapon cég-szöveget tartalmazó pecséttel ellátva és „Ajánlat a Dobó-utca csatornázására” felirattal, pecséttel lezárít, s értelem bontásban 1942. évi június hó 22-én délelőtt 10 óráig Debrecen sz. kir. város önkormányzatában nyújtható be. A beérkezett ajánlatok ugyanazon a napon délelőtt 11 órakor a város háza kitanácsstermében nyilvánosan bontanak fel, mely eljárásról ajánlattevők, vagy meghatalmazottaik jelen lehetnek. A kiírási műveletet az ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál (Csapó-utca 35. sz. a II. em. 12. sz. helyiségben) kapják meg. Részletes felvilágosítás kapható a tervek megtekintéséhez a műszaki ügyosztály 19. számú helyiségében. Ajánlattevők a végleges döntésig maradnak ajánlatukkal kötelezettségben. Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Harmincas jól szituált úr (pesti) keresi eszmos szórakozópartner ismeretségét. Jellege „Nyulánk”. 534

ALKALMAZÁST nyer férfi

Perfekt könyvelőt jó bizonyítvánnyal azonnal felvesz Páló bőrgyár, Híd-u. 4. 664

Cipésztanulót fizetéssel felveszek. Balázs András, Miklós-utca 11. 529

Felveszek lakatos- és kovácssegédeket. Erzsébet-u. 28. 572

Felveszek asztalos- és kerékgyártósegédeket. Erzsébet-u. 28. 573

Rövidáru és bazáraru szakmában jártas keresztyény fiatalember csak jutalékra felvétetik helyi és vidéki utazónak. Cím a kiadóban. Jelentkezni lehet péntek délután 2-től 4-ig bizonyítvánnyal. 545

Tejüzembe férfi munkás felvétetik. Alföldi tejüzem, Széchenyi-u. 22. 542

Faesztergályos tanulót fizetéssel felveszek. — Miklós-u. 23. 537

Kifutóflút felvételre keres Király István, Döngfeld-tér 11. 575

Tanulót, négy középiskolást, felvesz Király István kft. fűszerkereskedése. 576

Kifutógyerek és egy gyakorlott vasalónő felvétetik. Kocz. Péterfia 30. 569

Ügyes kifutóflú felvétetik. Fuhrmann, Péterfia 21. 679

Műszaki- és tanuló azonnal felvétetik. Rakovszky 3 565

ALKALMAZÁST keres férfi

Gazdasági gyakornok gazdaságba, irodába pénztárkezelőnek vagy ehhez hasonlóknak elmenne. Szarka János, Nyírmihálydi. 539

Mindentéle irodai organizációkban jártas fiatal öskeresztyén mérlegképes könyvelő állást változtatna. Jellege „300”. 567

Fiatalemler gazdaságba, vagy erdőgazdaságba mint frnök-gyakornok elhelyezkedne. Cím a kiadóban. 678

ALKALMAZÁST nyer nő

Jó hölgyfodrászkisasszony szezonzületbe felvétetik. Winkler fodrász, Vadászúrt-száló, Hajdúszoboszló. 473

Jómunkás segédleányt felvesz Bence szalon, Piac-u. 61. 675

Kifutóleányt felvesz — Berzéki műterem, Ferenc József-út 38. 549

Kezdő pénztárosnő felveszünk — személyesen átadott írásbeli ajánlat. Izsák Rt., Csapó-u. 17. 543

Papírzsákragasztónőt, nagy munkában gyakorlattal, azonnalra felvesz Buray, Sas-u. 4. 577

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejárónő délelőtre felvétetik azonnal. Dr Miklósné: Piac-u. 28/b. 500

Szakácsnő bejárónő felvétetik. Széchenyi-u. 21. 566

Mindenest keresek azonnalra. Werbőczy-utca 2. III. 1. Jelentkezni délelőtt tizenegyre. 669

Mindenest jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek. Dr Weisz Endre fogorvos, Svetits bérház. 671

Egyéves kisfiammal elmennek mindenestek vidékre is kisebb fizetésért. Kossuth-u. 51. Házmesternél. 533

Szobaleányt jó bizonyítvánnyal azonnalra keresek. Rákóczi Jenő-utca 4. III. emelet 6. ajtó. 554

Bejáró mindenest felvesz az Erdődy büffé. Arany János 1. 551

Délelőtre keresek házias leányt 30 P fizetés. sz. koszt nélkül. Batthyány 16. Keresztépület. 571

Bejárónőt azonnalra felveszek. Kossuth-u. 67. 677

Bejáró kisleány azonnal felvétetik. Rákóczi-utca 9. Elközde. 673

Egy rendszerelő, megbízható, középkorú gyermekszerező mindenest azonnalra felveszek. Kassai-út 4. 541

Reggeli takarítónőt felveszek. Dr Balla, Lorántffy 46. Kapu alatt balra. 538

Gyermekszerező rendszeres leány azonnal felvétetik. Batthyány-u. 20. 574

Mindenest bentlakó felvétetik. Ferenc József-út 67. 674

Vendéglői főzésben jártas kézilányt felvesz bejárónak Boeskaai út-kezdő, Hatvan-utca 6. 568

Bejárónőt felveszek — azonnalra. Wesselényi 45. 557

Bejáró mindenest azonnalra keresetetik. Werbőczy-utca 2. III. 1. Jelentkezni délelőtt tizenegyre. 663

Délelőtre bejáróni keresünk. Timár-u. 5. 540

Fiatal mindenés azonnaira felvetetik. Jakobovits Henrik, Széchenyi-u. 49. 556

AJÁNLAT

Angoraszórt, fonásra alkalmatlant és gubancot minden mennyiségben vesz, kártólást vállal Kalapipar, Széchenyi-u. 7. 091 6. 30

Orajavítás, ócska órák veszek, eladók. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére mészsálat kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél, Fürdő-utca 2. 1219 vv.

Ciánózasson, vizsgálással Kissel, Kígyó-u. 5. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

Szappannak való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester, Kölesei 8. 1294 6. 15

Hörgönyi fodrász új telefonszáma 39-51, Szoboszló-út 4. 452 7. 29

Varrógép, kerékpár javítást jótállással vállalok, hívásra jövök. Vétel, cse re, eladás. Csapó u. 101. 468 7. 29.

Csipekfüggönyöket, valódi klópl-anyagokat, 150-300 szélesben, — csipekanyagokat. Rothermere-utca 36. Kerestéppület. 466 7. 28

Szőrmebundáit most olcsón kijavítja, átalakítja Kőváry szűcsmester, Püspöki palota. 1232 12. 22

Legolcsóbban fest, tisztít, Weisz, Arany János ucca 29. sz. 1941 vv

Ciánózasson Csala ciánózó vállalat. Lakásvizsgálatok felelősségével. RRákóczi-utca 9. Telefon: 14-27. 437 7. 4

Törött gramofonlemezért 1.50-ig fizetek, két darabért egy hibátlant adok. Biró, Hunyadi 22. 1069 6. 25

Pfaff balkaros, Singer, sima iparos varrógépek, keveset használtak. Roboz és Hammernél Piac u. 8. eladók. 329 7. 12.

Strandszandált, papucsot legolcsóbban a készítőnél vehet. Hozott anyagból is jó szandált készítek úgy önének, mint gyermekének. — Textilfeldolgozó, Batthyány-u. 1. I. emelet. 523

Piros salak kerti utakra kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél, Fürdő-utca 2. Telefon: 10-93. 535 7. 3.

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliántot magas áron vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1185 7. 1

Fogaranyat, ezüstöt ékszer legmagasabb áron veszek. Fránkl, Piac-u. 73. 965 8. 3

TELJES ELLÁTÁS

500 P-ért ebédet és vacsorát adok egy évig. Jellege: „Üzlet”. 550

ELELMINZER, ITAL

ELADÓ egytőlben pincében átvéve 1800 liter 1941. évi 10 és fél maligán fokos Szent Anna-pusztai bor. Cím a kiadóban. 1193

OKTATÁS

Sin#j Magda gyorsíró, gépiró és szépiróiskolája Piac-u. 73. Telefon: 22-53. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Eng. szám: 1359/1941-42. Tanker. kir. főig. 1800 6. 15

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró, gépiróiskolája, Batthyány-u. 1. (Eng. 6475.) Telefon 20-77. Államvizsgára előkészítés. Vasúti kedvezmény. 1889 6. 28

PÉNZ

1500 pengőt kamatra keresek. Cím a kiadóban. 558

RÁDIO

Rádiót javíttasson, alkíttasson évtizedes gyakorlatú Szabó Lajos műszerész, Csapó 84. Telefon: 32-54. 1822 8. 14

Egy 2+1 lámpás rádió alkalmi áron eladó. — Toldi-u. 15. 559

BÚTOR

Rekamé, fotell, párnázott szék, háló, henteser, konyhaberendezés eladó. Hatvan 27. 1119 7. 15

Minek a fényes kirakat, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútortelemben. Piac 71. 1100 6. 27

Modern háló, ebédlő, konyhaberendezés, — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Fekete, gyöngyház beakasztásos igen szép szalongszobát eladó. Értekezni délután 5 és 6 óra között Maróthy György-utca 4. 489

Rekamier és használt konyhaszekrény, két ágyszobrony olcsón eladó. Mester 40. 681

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Középnagyságú üzlet-helyiséget keresek főútvonalon (Piac—Csapó utca). Ajánlatok „Műelőbb” jellegre kiadható hivatalba. 546

LAKÁSCSERE

KÉTSZOBÁS összkomfortos, modern, Nagytemplom közelében lévő lakásomat elcserezném 3 vagy 4 szobás kerti lakással. Cím a kiadóban. 364 vv.

Szobás, konyhás, spájzos lakásomat elcserezném hasonlóval a vasút közelében. Cím a kiadóban. 531

LAKÁST KERES

Harmine pengőt fizetek annak, aki a város Nagyerdő felőli részén 3 vagy 4 szobás lakáshoz juttat. Cím a kiadóban. 1911 vv.

SZALACSY RÁCZ IMRE BARNÁ KENYER

— Regény —

(48.)

— Elfáradt, doktor úr? — fogadta az asszony az orvost.

— Nem érezzük mi ilyenkor a fáradságot asszonyom, — volt valami nyugodt, boldog mosoly a doktor arcán, mert tagadhatatlanul ez volt az élete egyik legszebb napja, hiszen az orvosi esetek valószínűsége ekkor volt felcsillant.

— No doktor úr, megtört a jég, meglátta, hogy milyen jó híre, neve lesz néhány nap alatt még a környéken is. Holnap már legalább negyven ügyvéd olvassa az aláírását, akik felvállalják a perek remegését, — nézett a doktor tiszta szemébe Tamasi János.

— Hát ezek csakugyan perelni akarnak? — ámuld a doktor.

— Hiszen azért jötték doktor urhoz. A sebét aztán aligha mutatta volna meg egy is, de ilyenkor a törvény megítéli a perveztes terhét az orvosi költséget is, hát nyugodtan varratja kötözti magát még Farkas Gyuri is, mert a végén nem ő fizet.

— Ertem, — nézett el a tányérja felett a doktor, s valahogy megkeseredett benne a boldogság.

— Erről kellene még beszélnünk az embereket, — kanalazta a levest Tamasiné, — mégis csak borzasztó az, hogy egyetlen bál, lakodalmom meg nem eshet véres veredés nélkül!

— Hát igen, borzasztó! — nézett még mindig a messzeségbe a doktor.

— Bezzeg nincs a szomszéd községben soha veredés! Ott románok élnek, — mondta magyarázólag Tamasi János, — aztán a harmadik községben svábok tanyáznak, ott sincs orvosra, „vizireportumra” szükség, itt valami átkozott ügyvéd megtanította, hogy mit lehet keresni egy-egy ilyen „vizireportumon”, aztán nyugodtan verik be egymás fejét, mert úgy se ők fizetik a költségeket!...

A doktornak mind kevesebb étvágya maradt az evéshez és akaratlanul is töprengett, mert eszébe jutott a dunántúli kis falu, a kovács műhely és az ottani vasárnap délután, ahol hasonló keresetre számíthatott minden bál, vagy táncos összejövetel után a körörorvos. Töprengett, gondolkodott és csak akkor figyelt fel, amikor megszólalt az asszony: — Az uraknak kellene tenni valamit ez ellen: a gyilkoló butaság ellen!

— Jól mondja, asszonyom, valóban gyilkoló butaság!...

— Tenni, tenni, de mit? — nézett Tamasi János.

— Minden ilyen elvetemültség pénzbe kerül, de ettől eltekintve olyan sokan vagyunk mi, magyarok, hogy még ma is verhetjük, üthetjük, gyilkolhatjuk egymást? — állott fel a doktor és soha nem látta ilyen tisztán, világosan a népe sorsát, mint ebben a percben a paraszti ház nagyszobájában, ahol egy asszony csillogó szemmel hallgatta minden szavát, a férfi pedig minden érzésével akár életét is kész lett volna odaadni ebben a pillanatban, hogy segítsen a fajtájukon. Fel, lejárt párszor a doktor, aztán megállt a két ember előtt:

— Tamasi uram, mi megmutatjuk, hogy itt megváltozik az élet! Vége lesz a sötétségnek és kiválik a konkoly a buzából, világosság támad ebben a szörnyű pokolban!...

Tamasiné nézte a doktort és nem értette, hogy miért lett egyszerre olyan sápadt, elszánt ez a kis ember, aki alig melegegett meg ebben a faluban, akit alig szólítottak meg szíves szóval. A doktor látta, hogy az asszony milyen csodálattal nézi, s ezért, hogy Isten tudja, miért, szükségét érezte, hogy megfogja annak a kezét:

— Asszonyom, ha mi hárman, maga, az ura és én összefogunk, itt pár esztendő alatt csodát teremünk!...

— Agya a jó Isten, — tette rá az áment a fogadalmas mondatra Tamasi János és ő is megszorította a doktor kezét.

Még ott melegegett a Tamasi János keze a doktoréban, amikor belépett Erzsébet és ijedten mondta: — A tekintetes doktor úrért vannak itt, mert vén Bunkó János nagyon rosszul van!

— A méz, a szobor vakart méz! — villant nagyot a doktor szeme, — küldje be, ki van itt?...

— A fia!... — sietett ki a cseléd, hogy beküldje a legényt, aki maga is bekötött karral, fejével állított be:

— Tekintetes doktor úr tessék lejönni az apámhoz, mert nagyon rosszul van! Tan meg se éri az estét!...

— Mondd csak, — lett kemény a Tamasi János szava, — ki kötötte be az apád fejét?...

— Kerezi Mária szőszmótól vele, egye ki a fene a dolgát, én mondtam, hogy ne nyuljon hozzá!...

— Kerezi Mária, újra, meg újra Kerezi Mária, hát hogy mer ez a vén boszorkány sebezni, beteghez nyúlni, — kaptá fel a kabátját a doktor.

— Régen mondjuk mi ezt, fiatalok, hogy meg kellene égetni az ilyen fehérmepét, igaz-e, János bátyám, — állott a legény sápadtan, mert tört karja igen fájt, különösen azóta, hogy a doktortól elment és Farkas Gyuri piszkált a kötéshez. Most megrémült a legény is, mert látta szinte a végét járó apját. Azonnal eszébe jutott, hogy milyen moskos kézzel nyult hozzá az ő karjához is Farkas Gyuri. Kitört belőle a kérésűg:

(Folyt. köv.)

BÚTOROZOTT SZOBA

Elegáns bútorozott szoba azonnal kiadó. József kir. herceg-utca 35. I. em. 2. 484

Kiadó bútorozott szoba 1-2 személynek. Vendég-utca 71. 547

Különbejárattal bútorozott szoba kiadó, Püspöki palota I. 31. 553

Különbejárattal bútorozott egyszemélyes földszintes utcai szoba kiadó, Werbőczy-u. 6. 555

Különbejárattal bútorozott szoba fürdőszobával használatra 1-2 személy részére. Csapó-u. 26. 672

VEGYES

Kenyérhajat veszek, írjon levelezőlapot, érte küldök, Domokos Lajos-utca 6. 1953

Grafológus minden egyén kéziratából biztos analízist nyújt. Széchenyi 43. 476

Isállótrágyát ingyen elszállítok, címet kérem a kiadóhivatal pénztárában leadni. 539 vv.

Grafológus, írásszakértő megérkezett. Analízisek félárban. Nyomató 20. Este 8-9-ig. Vidékieknek válaszolok. Ró. vid. ideig. 667

Hamis komondort, kutyaszakut, vagy kővet veszek. Erzsébet 36. Asztalos. 689

INGÓSÁG VÉTEL

Ócska gramofonlemez kilójáért 1.20-1.40-ig fizetek. Biró, Hunyadi 22. 1069 6. 25

Fatüzeléses fürdőkályhát keresek, jó állapotban levőt. Tanító-utca 18. 906 vv

Jókarban lévő lyukas billiárdasztalt, vagy karambolasztalt veszek. Hajdúszoboszló, Hangya. 470

Négykeresű jó állapotban levő kézikocsit megvételre keresek. — Miklós-u. 23. 536

INGÓSÁG ELADÁS

Üres ládák, ablakok ajtók, öntött üst eladó. Széchenyi-u. 22. Egész nap. 1280 6. 4

Fürdőkáld kályhával eladó. Érdeklődni Nyilas telep, Halasi-u. 42. 477

Kelimerítők, fotell eladók. Piac-u. 68. II. em. 3. 205

Eladók 28 lapméter palat, 1 drb 500-as mérleg súllyal, alig használt, 50 drb kélméteres szil-deszka, 1 drb kétkeresű kádás kézikocsi, 1 drb favágó bakfürész, tojolyukok és két kolló löjással. Kishegyesi-út 12. 570

Eladó új légia, nagyméretű. Értekezni Hatvan-u. 41. 561

GAZD. ESZKÖZÖK

Amerikai lógereblyét, kalapácsos darálót — 12-est — 10-12 lóerős motort keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadó kérem leadni a pénztárnál. 1844 vv.

Csepél-szekrény ezer mm gözlokomoblok négyes től nyolcasig, golyós csapágyak Moilerup-olajozók, fessmérők, eladók. Cserélhetők, Bérbeadók Királynál, Royal épület. 183

Lókapák, szecsakavágó szekér, fosznideszka eladók. Károly Ferenc József-út 21/b. 552

Szőlőpermetező, Weisz Manfred gyártmányú, vörösréz, csak javítás után használható, 20 pengőért eladó. Domokos Lajos-utca 6. 544

ELADÓ HÁZHELY

Házhely Honvédtel 7 alatt újonnan körükerítve, építési anyagokkal együtt, begyűmölcsözve eladó. Értekezni Veres 11. 561

ELADÓ HÁZ

ELADÓK Kétfalomban, 9. és Péterfia-u. 10. sz. házak. Értekezni 24-23 telefonon. 1883 vv. Eladó Hajdúszoboszlón

Eladó a Mester-utca 33. szám alatti ház. Feltételek megtudhatók a kiadóhivatalban. 66

Eladó Fokos-u. 4. ház száraz lakással, vízmentes helyen. 100

Földes község főterén egy cca 500 öles házas belsőség terménykereskedésnek alkalmas raklással és felszerelt pékséggel és több üzlethelyiséggel eladó. Érdeklődni lehet Ujfalussy György, Nyíregyháza, Horthy Miklós-tér 3. 491

Jerikó-utca 51. szoba, gyümölcsös 2 szoba, előszobás lakással eladó. Értekezni Telegi 70. 478

Kis családi ház eladó Lorántffy 36. Értekezni Veres 11, tulajdonosnál 560

Eladó egyszer kétszobás, egyszer egyszobás mellékhelyiségekkel álló jókarban levő ház. Árpád-tér 30. 673

Gépész-utca 16. számú családi ház eladó mellékhelyiségekkel. 562

FÖLDBÉRLET

Hajdúszobát határban 50 hold tanyaföld, műút mellett, haszonbérbe kiadó, egy hold föld eladó. Kovács József, Percses u. 24. 248

Négy hold káposztaföld kiadó. Geréb, Vámos, pércs-út mellett. 668

ELADÓ FÖLD

Ondódon 4 hold föld, ócska kapu, ablakok eladók. Varga 15. 670

50 katasztrális, kevesebb is, fekete föld. Biharban eladó. Piac-u. 68. II. em. 3. 206

ELADÓ ÁLLATOK

Egyéves komondor nagy hamissága miatt eladó. Bezerédi 24. 563

Grafológus (fotell) PALFI JÓZSEF
Kiadó (fotell) P. SZIGETHY GYULA
Kiadó és nyomja a SZÁMTELEP KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Fotell nyomdavezető SZIGETHY KÁROLY